

NEMZETI

A Nemzeti Színház magazinja • 2015. október–november

SZŰCS Nelli
BARTA Ágnes
FÜLÖP Tamás
VIDNYÁNSZKY Attila

Psyché

Színház és marketing

Bukarest, Kaposvár, Zenta

műsornaptárral, előadás- és programajánlóval

Milyen színházról álmodom? – Rideg Zsófia • **Nézőpontok** – drMáriás, Száraz Miklós György • **Fókusz** – Alex Bayley, Hidvégi Áron, Bozsik Yvette, Bérczes László, Sente Vajk, Szabó László • **Színházi novella** – Tar Sándor: Lány eső • **Fotótárlat** – Eöri Szabó Zsolt: Elillanó pillanatok az örökkévalóságnak

Milyen színházról álmodom?

Olyan színházról álmodom, ahol nem fáj az ember. Ahol a másik én vagyok. Ahol a hétköznapiok zűrzavarának redőit szerető kézzel szétsimítjuk. Ahol ünnepet élünk, nem ünnepélyt. Ahol a szó kimondatik, és cselekszik, és bevilágítja a teret. Ahol a játék elnyeri az őt megillető helyet, mint a világ legfontosabb, hovatovább egyetlen értelmes tevékenysége.

Ahol a színész és a néző is alázatos és balga költő, aki – mint József Attila – megéneкли

*A friss levegőt,
A rigókat,
A földek bővizű nedveit,
A futkározó mezei virágokat, melyek homlokukon hordják álmaim...*

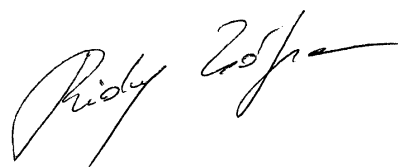
Olyan színházról álmodom, mely kicsap medréből, és elér a szomjuzókhoz. Melyet megváltásunkra a jelenlét feszületéhez szögeznek az állítmányok. Üdítő és üdvözítő, mely szabaddá tesz és összeköt.

Amor sacra.

Olyan színházról álmodom, amely nem megoszt, hanem összehoz, oldani és oldódni vágyom benne. Ahol a térbe *valóban* bejön a színész, hogy elindítson engem önmagamban, és amely szalmaillatúan trágyaszagú, vaskosan áttetsző. Tüzes, ahol egy hát is lehet olyan lélegzően beszédes, mint egy arc. Ahol a mozdulatok nem üresek, a szavak nem konganak, ahol nincsenek remek ötletek, de csillagokba táncolt vonalak, homokba írt jelek, az alattunk hömpölygő magma zenéje...

Végül is végtelen egyszerű színházról álmodom. Bent is szabad ég alatt...

Olykor érintjük ezt, olykor valóra válik az álmodom, olykor azt álmodom, hogy valóra váltjuk.

RÍDEG ZSÓFIA
dramaturg

14 NÉZŐPONTOK

„Reviczky Gábornál ideálisabbat Don Quijote szerepére nehezen lehetne találni, hisz alkatilag tudja az egyszerre bölcs és együgyű, harcias és melankolikus, ünnepélyes és hétköznapi, hősie és esendő figurát hozni...” (drMáriás)

30 SZÍNHÁZ ÉS MARKETING

„A közönséget az érdekli, hogy mi kerül színpadra, és ha mást kap, mint amit a hírverés ígér, csalódik, az elvesztegetett bizalmat pedig nagyon sok munkával lehet csak visszaszerezni. Elengedhetetlen, hogy minden ötletünk, kreatív megoldásunk magából a produkcióból eredjen, azzal összhangban legyen...” (Alex Baylay)

38 KISBOLYGÓK ÉS FÉNYES CSILLAGOK

„Hogy Fedák Sárít idézzem: Ez nem hivatal, ez hivatás! Itt mindig toppon kell lenni, ha esik, ha fúj. A néző nem kérdezi, hogy ez hányadik előadás, neki az első.” (Szűcs Nelli)

44 LÁGY ESŐ

„...nem vagy te Rómeó, mondta, amitől a fiú arca felhős lett. Nem, kérdezte aztán. Nem, mondta Juli, de én Júlia vagyok, na? Nem? De, mondta Zoli süggedten, majd egy borotvapengét varázsolt elő valahonnan...” (Tar Sándor)

NEMZETI

A Nemzeti Színház magazinja
2015. október–november

Ingyenes időszaki kiadvány
III. évfolyam, 2. szám

Főszerkesztő:
Kornya István

Fotó:
Eöri Szabó Zsolt

Kiadó:
Nemzeti Színház Nonprofit Zrt.

Felelős kiadó:
Vidnyánszky Attila vezérigazgató

Arculat:
Kónya Ábel

Címlap:
Berettyán Nándor és Tóth Augusztina az Éden földön című előadásban (fotó: Eöri Szabó Zsolt)

Jegypénztár
1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.
tel.: +36-1-476-6868

Nyitva tartás:
hétköznap 10-18 óra, munkaszüneti és
ünnepnapokon 14-18 óra között, illetve az
előadások kezdetéig.

Jegyiroda
1061 Budapest, Andrásy út 28.
tel.: +36-1-373-0963, 373-0964, 373-0995

Nyitva tartás:
hétköznapokon 10 és 19,
szombaton 11 és 19 óra között, vasárnap zárva

www.nemzetisinhaz.hu

Nyomdai előkészítés:
Inform-Line Stúdió Kft.

Nyomda:
Crew Print Nyomda

Megjelenik 10 000 példányban
Médiaajánlat: 30/31-08-486
Lapzárt: 2015. október 22.

Az

Ahogy tetszik, Johanna a máglyán, Isten ostroma,
Körhinta, Éden földön

című előadások támogatója a Nemzeti Kulturális Alap.

12

16

22

26

29

46

Premier I Psyché

7 „Minden szokványra fittyet
hányó” // Weöres Sándor és a
Psyché

8 Szabadság, szerelem //
Vidnyánszky Attila rendező

10 Közösen létezni // Fülöp Tamás
11 Szárguldas // Barta Ágnes

Premiárgaléria

12 Don Quijote

Nézőpontok

14 drMáriás: Cervantes Terminátora
15 Száraz Miklós György: Búsan
a búsképűről

Premiárgaléria

16 Éden földön

Előadásajánló

18 Fekete ég – A fehér felhő //
A kárókatónak még nem jöttek
vissza // Abszolút! // Augusztus
Oklahomában // Shylock //
A sötétben látó tündér // Halj
meg és nagy leszel // Hoztam
valamit a hegyekből // Johanna
a máglyán

Fókusz I

Színház és marketing

31 Közösségépítés // Alex Baylay
32 Hidvégi Áron: „Színház, vagy amit
akartok...”
35 Rendező és marketing // Bérczes
László, Sente Vajk, Bozsik Yvette
36 Szabó László: Nemzeti – közös
nézőpont

Portré

38 Kisbolygók és fényes csillagok //
Szűcs Nelli

Színháznovella

44 Tar Sándor: Lágys eső

Kiállítás

46 Elillanó pillanatok az
örökkévalóságnak // Eöri Szabó
Zsolt

A Nemzeti hírei

Programajánló

Váltson bérletet!

Havi műsor – november

Folyóirat

58 Szenárium – októberi ajánló

Weöres Sándor műve alapján, rendezte: Vidnyánszky Attila

Weöres Sándor

Szombathely, 1913. – Budapest, 1989

Tizenöt éves volt, amikor megjelent első novellája Szombathelyen, és négy versét közölte az *Erő* című ifjúsági lap (ezek egyike volt az Öregek, amelyet 1933-ban Kodály Zoltán megzenésített). 1932-ben debütált a Nyugatban. A Baumgarten-díjjal járó pénzből utazásokat tett Észak-Európában, járt Egyiptomban, Indiában és Kínában. A pécsi filozófia-esztétika tanulmányok után írta meg nevezetessé vált doktori disszertációját: *A vers születése*.

1948-ban költözött Budapestre, könyvtárosként dolgozott, feleségül vette Károlyi Amyt. Egy ideig csak gyerekverseket publikálhatott: 1955-ben jelent meg a *Bóbita*, és hatalmas műfordítói életművét is ekkor alapozta meg. Nagy visszhangot és közönségsikert arató köteteket adott ki: *A hallgatás tornya* (1956), *Tűzkút* (1964), *Merülő Saturnus* (1968), *Psyché* (1972), *Ének a határtalanról* (1980). Színművei *A holdbeli csónakos*, *Octopus avagy Szent György és a Sárkány históriája*, *Kétfejű fenevad*. 1970-ben Kossuth-díjat kapott.

| fotó: Molnár Edit, 1975 (MTI)

„MINDEN SZOKVÁNYRA FITTYET HÁNYÓ”

Weöres Sándor és a Psyché

„Húszéves korom óta, majdnem negyven esztendőn keresztül, sokat foglalkoztam az 1700-as évek végén, 1800-as évek elején élt magyar poétákkal. Csokonai, Kazinczy, Berzsenyi érdekelt, s a kevésbé híresek, sőt nagyrészt elfeledettek: Ungvárnémeti Tóth László, Vályi Nagy Ferenc, a rímkovács Kovács József és sok más. A korszak költőnői: Dukai Takách Judit, Újfalvi Krisztina, Molnár Borbála (...) Ezekről tanultam én nyelvet, fűszeres zamatokat, ijesztő bolondériákat, merészséget. És amikor saját költői ereim ellanyhultak, arra kényszerültem, hogy az ő hajdani nyelvükön és minden szokványra fittyet hányó bátorsággal megszólaljak. Vagyis megszólalt bennem egy idegen, könnyűvérű, szép hajdani hölgy, Psyché, Lónyay Erzsébet, aki nem én vagyok, rám még csak nem is hasonlít...” – nyilatkozta 1973-ban a Népszabadságnak Weöres Sándor, az egy évvel korábban megjelent kötetéről.

A játékos, titokzatos, fikciós, besorolhatatlan műfajú, erotikus töltetű „felnőtt” könyv hatalmas siker lett, amihez az irodalmi értékén túl hozzájárultak Gyulai Líviusz illusztrációi is, később Bódy Gábor készített belőle kultikussá vált filmet.

A Weöres által teremtett sosem létezett költőnő életregényét, amelyet az előadásból is megismerhetünk, így vázolja fel Kenyeres Zoltán: „A történet Lónyay Erzsébetéről szól, aki 1795-ben születik, apja

gazdag partiumbeli birtokos nemes, grófi, sőt volhiniai és moldaviai fejedelmi címet visel. Anyja viszont egy cigánykirály leszármazottja, akit egy Mailáth gróf fogadott örökbe. Lónyay Erzsébet, harmadik keresztnevének Psyché, mesés ellentétekbe csöppent (...) egyszer a miskolci cigánysoron él, máskor a magas arisztokrácia palotáiban lakik; hol egészen korán felébredő érzéki vágyaitól hajtott kalandokban engedelmeskedik a természet parancsainak, hol a regensburgi apácák leánynevelő intézetének aszkétikus szigorúsága szabályozza életét. Megismerkedik Maximilián Zedlitz báróval, egy sziléziai birtokossal, aki kalandos együttlétek és szakítások után elveszi feleségül. (...)

Egy németországi utazás alkalmával megismerkedik Goethével, találkozik Hölderlinnel, Beethovennel köt ismeretséget, itthon pedig Kazinczyt bájolja el furcsa, koraérett verseivel. Az 1820-as évek közepétől kezdve mind nagyobb érdeklődéssel fordul a kibontakozó reformmozgalom felé, s különböző, kisebb-nagyobb pénztámogatásokkal segíti a nemzeti ügyet. Lírájába azonban nem kerül bele a hazafias buzgalom, hanem a lélek rejtett tájain jár tovább és a hétköznapiok eseményei között marad. (...)

Közben öregedő férjében föltámad a féltékenység ördöge, s már a jótekonysági cselekedetekben is férfiúi megcsalásának eseményeit gyanítja egyre növekvő mániával. Psyché 1831 tavaszán váratlanul meghal, s hogy a halálát okozó kocsibaleset véletlen műve volt vagy a dühöngő férjé, azt már nem lehet kideríteni.”

plakát: ÁRENDÁS JÓZSEF

SZABADSÁG, SZERELEM

Vidnyánszky Attila rendező

Weöres Sándor hatalmas versregényéből, a *Psychéből* készítettek előadást a Kaposvári Egyetem Színházi Intézetének most negyedéves diákjai, osztályvezető tanáruk, Vidnyánszky Attila rendezésében. A nyáron Gyulán nagy közönségsikerrel bemutatott vizsgaelőadás a Nemzeti Színházba költözik.

Miért a *Psyché*?

– Szabadság, szerelem, lázadás – ezek jutnak hirtelen eszembe. Mind az, ami egyszerre fölszabadító és halálos, szárnyakat ad és összetör, elpusztít. A fiatalság, az édenkert íze, aztán a betegség, az elmúlás és a halál keserősége. A művészlét, a Weöres által zseniálisan kitalált költősors. Ezekről szól a tobzódó és szertelen *Psyché*. A mű buja és szemérmes erotikája magával ragadó, Weöres mélységes emberismerete lenyűgöző.

Az előadásnak Gyulán, a vár mögötti ligetben volt a bemutatója nyáron. Most a Nemzeti Színház egyik kis játszóhelyére, a Kaszás Attila Terembe kerül. Szabadból a zárt térbe. Hogyan változik az előadás ezáltal?

– Minden térnek más a zenéje, az igazsága, ami alapvetően meghatározza a megszólalási módot. A gyulai park tágasságába helyezett előadás azt sugallta, hogy minden a sötétbe fulladva eltűnik, és onnan buggyan ki újra a fénybe. Most azon dolgozunk, hogy a már megteremtett intimitást, a titkokat megőrizzük. A fák, a bokrok sejtelmessége helyett többregetű tüllök, fátylak használatával erősítjük azt az

érzetet, hogy ami közeli egyszerre távoli, ami megragadható egyszerre illékony is. Ezt már kitaláltuk.

Kitaláltuk – többes számot használ. A diákokkal való munkában nem a rendező diktátuma érvényesült?

– Egy sor dologban közreműködtek, amit rendezőként egyébként nem adok ki a kezemből, így például zenéket válogattak, dalokat írtak, Szászával (Olekszand Bilozub – *a szerk.*) részt vettek a díszlet- és a jelmeztervezésben is. Nagyon kollektív módon született az előadás. A diákjaimmal egy tanéven keresztül a *Psychével* foglalkoztunk. Az volt a célom, hogy maguk jöjjenek rá arra, miként színháziasítható egy nem drámai szöveg, mint Weöres versregénye. Így felfedezik egy műalkotás belső logikáját, kitapintják az energiákat, és megtanulják azt is, hogyan lehet a térben situációkat létrehozni. Később aztán jöhetnek a jól megírt drámák, amelyekbe bele van rejtve, kottázva a situáció, a drámai konfliktus, és ott azt kell megfejteni.

Mi a kulcsa ennek a pedagógiai munkának? Mi volt a diákok legfontosabb feladata?

Weöres Sándor

Psyché

játsszák: ÁCS ESZTER, BARTA ÁGNES, BERETTYÁN NÁNDOR,
BERETTYÁN SÁNDOR, BORDÁS ROLAND, FÜLÖP TAMÁS, KATONA
KINGA, KOVÁCS ANDRÁS, KRÁNICZ RICHÁRD, KRAUSZ GERGŐ,
MIKECZ ESTILLA, NAGY JOHANNA, ROEHNELT ZSUZSANNA,
STEFÁNSZKY ISTVÁN, VAS JUDIT GIGI

Díszlet, jelmez: Oleksandr Bilozub // Ügyelő: Kabai Márta, Géczy István

Rendező: Vidnyánszky Attila

mikor? hol?

PREMIER: 2015. november 21. – 19 óra 30 • Kaszás Attila Terem

(szabadtéri premier: 2015. augusztus 6. • Gyulai Várszínház)

a Kaposvári Egyetem a Gyulai Várszínház és a Nemzeti Színház közös
produkciója

Az előadást 18 éven felülieknek ajánljuk!

– Hétről hétre kiadtam a témát, a szövegrészt, a verset, vagy akár csak egyetlen mondatot a műből, ők pedig hozták a különféle etűdöket, rövid jeleneteket, amelyeket elemeztünk. Ezekből száznál is többet csináltak, amelyek egyike-másika foslányaiban bekerült aztán az előadásba. Nem azt kértem tőlük, hogy karaktereket építsenek, hanem azt, hogy mindig az énből fogalmazzanak. Mindig azt vizsgálják, hogyan, mit teszek „én, az adott körülmények között”. Meggyőződéseim, hogy ez a kulcs. Megtanulni azt, hogy bármilyen szerepben először önmagukban találják meg a figura mozgatórugóit. Ha ezt tudják, később eljutnak oda, hogy hitelesen tudnak karaktereket is játszani. De ezt nem szabad siettetni, ez eljön szinte magától...

Vagyis nem szerepekre készültek.

– Pontosan. Szerepeket csak az utolsó utáni pillanatban osztottam ki. Azt akartam, hogy mindenki minden témával foglalkozzon. Ráadásul az volt az ötletem, hogy minden leány Psyché legyen. A fiúknál is csak Psyché férjének, Zedlitz bárónak és Nárcisznak a szerepét rögzítettem, a többiek mind több alakot játszanak.

Hét lány van a Vidnyánszky-osztályban – hogyan lehet mindenki Psyché? Kényszer szülte a koncepciót?

– A gondolat volt meg előbb. Két éve a Nemzetiben már meg akartam rendezni a Psychét, amiben Nagy-Kálózy Eszter és Bérés Ilona játszották volna ezt a titokzatos alakot. Engem az izgatott most is, hogy ne egyetlen Psyché történetét mondjuk el, hanem a „psychizmusról” meséljünk, mert Weöres művében ez is benne van. Minden nőben ott él, szunnyad vagy kitörni kész a lázadó, korlátokat nem ismerő, szabadságra és szerelemre vágyó Psyché. Azzal, hogy nem egy, hanem sok nő játssza az előadásban, vagyis számos eltérő személyiségen keresztül mutatkozik meg, még gazdagabban tárul fel ennek a versekbe szőtt egyetlen alaknak, és magának a műnek a játékosága és összetettsége. Amit Weöres a könyvében egy alakba sűrített, mi szálakra szedtuk, és színházi eszközökkel újrászórtuk.

Az előadás bekerül a Nemzetibe. Nem félti mély vízbe dobni a diákjait?

– Sok mindent meg lehet tanulni a színészmesterségből, de az előadás technológiáját csak egy valós színházi próbafolyamat kinkeservei kö-

zепette tudják megélni. Fokozatosan avatódtak be a tanítványaim, és most is óvom őket attól, hogy szétaprózódjanak. Másod éven már benne voltak a Nemzeti Színházban általam rendezett *János vitéz*ben, akkor még csapatban, kórusként dolgoztak. Aztán egy-egy villanásnyi önálló megszólalást kaptak a következő évben a *Fekete ég – A fehér felbő*ben. Ebből a nemzetis előadásból készült egy ötven perces diákverzió is, amit a miskolci SZEM-en, az Európai Színművészeti Egyetemek Találkozóján és a Színművészeti Egyetemek Találkozóján Kecskeméten is előadtak. Októberben és novemberben az osztály egy része Fige Attilával készíti a *Csongor és Tündét* a debreceni Csokonai Színházban, először dolgoznak egy előadáson másvalaki irányításával. Ám a nyári *Psyché* volt az első igazi, önálló előadásuk. Büszke vagyok arra, hogy a gyulai premier úgy sikerült, hogy a munkánkat megmérgethetjük a Nemzetiben is. Diákjaim sikeréért most már nem csak mint osztályfőnök és rendező, hanem mint igazgató is izgulok.

KORNYA ISTVÁN

| fotók: Kiss Zoltán

„Azon sokat dolgoztunk, hogy Psyché testiséggel átítatott, túlfűtött, sokkal ösztönösebb világa hogyan találkozik Nárciszéval, akinek »szeme mindig fennen függ«, »éteribb«, neki a költészet a minden.”

KÖZÖSEN LÉTEZNI

Fülöp Tamás – Nárcisz

– Mondhatni véletlenül keveredtem a színház közelébe, de ez így nem teljesen igaz. Érettségi után a szegedi egyetemen idegenforgalmat tanultam, de hamar kiderült, hogy semmi közöm hozzá, csak időpocsékolás... De hogy mit is csinálnék szívesen, azt nem tudtam. Felköltöztem Pestre, elkezdtem színházba járni, és úgy éreztem: megtaláltam. Ettől kezdve tudatos lettem: csatlakoztam egy amatőr színtársulathoz, akikkel előadtuk a *Liliomot*, részt vettem a Katona József Színház ifjúsági programjában, jártam mozgásszínházi kurzusra is. Az írás is érdekelt, ezért a filmdramaturg szakot is megpróbáltam a Színművészetin – sikertelenül. Pest mellett Kaposvárra is felvételiztem színésznek, és Vidnyánszky Attila vett fel az osztályába. Azóta érzem életemben először, a sok kétség és nehézség ellenére, hogy a helyemen vagyok.

– Azzal, hogy már másod évben bekerültünk a Nemzetibe, sokat tanultunk. Megtapsztaltuk, hogyan kell „működni” egy színházban, és létezni a színpadon. A *Psyché* pedig azért mérföldkő számunkra, mert ez az osztályunk első közös előadása, de már tovább is léptünk, hiszen először adott ki bennünket az osztályfőnökünk: a *Csongor és Tündét* a

Ács Eszter, Fülöp Tamás

debreceni Csokonai Színházban próbáljuk Fige Attilával, aki nagyon nyitott az ötleteinkre, abszolút kollektív munka folyik.

– A *Psychén* sokáig nagyon nehéz volt „fogást találni”, megtalálni a módját, hogy egy-egy vers mitől és hogyan lesz majd érvényes a színpadon. Az etüdözés során teljesen szabadok voltunk, mindenki minden szereppel dolgozhatott (a lányok persze sejtették, hogy ők Psychék lesznek). Emlékszem, az első próbák egyikén tanár úr azt mondta: „Tamás, lehetsz Lackó”, vagyis Ungvárnémeti Tóth László, Psyché nagy szerelme, más néven Nárcisz. Azon sokat dolgoztunk, hogy Psyché testiséggel átítatott, túlfűtött, sokkal ösztönösebb világa hogyan találkozik Nárciszéval, akinek „szeme mindig fennen függ”, „éteribb”, neki a költészet a minden. Elsősorban meg kellett találnom, hogy mi a közös bennem és ebben az egocentrikus, pátozzal teli és nárcisztikus poétában, és érdekes volt figyelnem azt is, ahogy hét eltérő személyiségű lány játssza Psychét. A legnagyobb kihívás számunkra mégis az, hogy az egész előadás alatt mindannyian a színen vagyunk, vagyis végig a magunk általunk teremtett világban kell együtt, közösen léteznünk...

SZÁGULDÁS

Barta Ágnes – Psyché

– Amikor először voltam színházban, még kisgyerekként, akkor eldől, hogy engem ez érdekel. Nem emlékszem, hogy bármi más is akartam lenni, mint színésznő. Drámás gimibe szerettem volna jelentkezni, de édesanyám nem akarta, hogy elkerüljek otthonról, Szolnokról. A 10. osztály második félévében – matek-angol tagozatos voltam – egy diák-színjátszó találkozón én is részt vettem mint szervező, és akkor eldöntöttem: irány Pest, Vörösmarty, dráma tagozat. Édesanyám azt mondta, hogyha ilyen elszánt vagyok, akkor ne várjunk. Segített intézkedni, és a második félévet már ott kezdtem. A folytatáson sem gondolkoztam sokat: a Színművészetre és Kaposvárra is jelentkeztem, ez utóbbi helyre egyből fel is vettek. Így kerültem Vidnyánszky Attila osztályába.

– Azt csinálhatom, amire gyerekkorom óta vágytam. Nem tudom elképzelni, hogy orvos, tanár vagy bérszámfejtő legyek, mert nem tudnék másfajta felelősséget vállalni, csak azt, amit egy színésznek vállalnia kell, de azt örömmel.

– A mi osztályunk nagyon hamar bekerült a valódi színházi közegbe, így kevesebbet voltunk az iskola zárt világában. Már másod éven ját-

szottunk a *János vitéz*ben, a következő évben jött *A fekete ég – A fehér felhő*. Az én következő lépésem a készülő *Szindbád*, amiben több szerepet játszom majd. A feladatok közül a *Psyché* nemcsak azért fontos és különleges az osztály életében, mert ez az első teljesen önálló előadásunk, amivel ráadásul a nagyközönség előtt is szerepelünk, hanem azért is, mert itt a szövegkönyvtől a díszletig minden a mi kezünk munkája.

– Egy teljes fél év telt el nagy szabadságban, amikor bármit kipróbálhattunk, magunk kísérletezhettünk a *Psyché* egy-egy részletére. Én például az egyik versre valamiféle táncoreográfiát is készítettem, ami végül nem került be az előadásba, de akkor is hasznos volt, mert számomra adott egy kulcsot... hogy mihez is kerestük a kulcsokat, azt persze sokáig nem tudtuk. Nem találtuk a miliőt, mindenki másképpen asszociált, más stílusok, hangulatok felé keresgéltek. Sokáig el sem tudtuk képzelni, hogy versekből hogyan lehetséges jelenetet, konfliktust, drámai szituációt létrehozni, és hogy azok hogyan épülnek majd egymásra... Persze a feladat éppen ez volt. Valamikor nyár elején, a gyulai bemutató előtt egy hónappal éreztünk rá erre a világra, amikor tanár úr elkezdte összefűzni a jeleneteket.

– Psyché alakja a teljes, az elérhetetlen szabadság, és számomra ez a legfontosabb azonosulási pont. Tetszik a zabolátlan, pimasz száguldása – az életben, a szerelemben, a versekben, ahogy felrúgja a konvenciókat, és mindig őszintén, őszönösen, szabadon cselekszik...

„Sokáig el sem
tudtuk képzelni,
hogy versekből
hogyan lehetséges
jelenetet,
konfliktust,
drámai szituációt
létrehozni, és
hogy azok hogyan
épülnek majd
egymásra...”

a színészek gondolatait lejegyezte:

KORNYA ISTVÁN

| fotók: Illovszky Béla

Barta Ágnes, Bordás Roland

fotók: Eöri Szabó Zsolt

Verebes Ernő

Don Quijote

Cervantes regényéből, Benyhe János fordítását felhasználva

Don Quijote – REVICZKY GÁBOR ■ Sancho Panza – BODROGI GYULA ■ Cervantes – TRILL ZSOLT ■ Cosmentes, a szolgálja – KRISTÁN ATTILA ■ Dulcinea/Hercegnő – UDVAROS DOROTTYA ■ Herceg – HORVÁTH LAJOS OTTÓ ■ Antónia, Don Quijote unokahúga / Maritornes – TOMPOS KÁTYA ■ Sanson Carrasco / a Fehér Hold Lovagja – BAKOS-KISS GÁBOR ■ Kocsmáros – RÁCZ JÓZSEF ■ Nicolas, borbély – SZARVAS JÓZSEF ■ Lelkész – TÓTH LÁSZLÓ ■ Kulcsárné – NAGY MARI

továbbá a Kaposvári Egyetem Színházi Intézetének II. éves hallgatói: Benedek Dániel, Dér Mária, Dunai Csenge, Herczegh Péter, Horváth Julianna, Klement Szabolcs, Kónya Renáta, Mészáros Martin, Nagy Balázs, Nagy Márk, Szabó Nikolett, Szép Domán, Ticz Andás, Varga Bori

Díszlet: Oleksandr Bilozub // Jelmez: Bánki Róza // Koreográfia: Uray Péter // Dramaturg: Verebes Ernő // Rendezőasszisztens: Herpai Rita

Rendező: Vidnyánszky Attila

mikor? hol?

PREMIER: 2015. szeptember 18.

további előadások:

november 8., 21. – 15 óra | november 24., 25. 19 óra • Nagyszínpad

DON QUIJOTE

Lovagkor nélküli lovag. Időtlen alak. Története drámai, megfoghatatlan, szórakoztató, fennkölt, ironikus, gondolkodásának archaikus méltósága lenyűgöző. Az első, ami eszembe jut róla, a fájdalom, de rögtön utána ott a derű is. Don Quijote a végtelenségig, a nevetségességig ragaszkodik a sosem volt aranykor értékrendjéhez, és nekimegy a „szélmalmoknak” is, vagyis a korának... Szánandó, nevetséges figura? Én inkább azt mondom: irigylésre méltóan erős igazság birtokosa. A világot akarja a maga igazságához hajlítani, nem pedig a világ kisszerűségének megfelelni. Erről is szól a mi mai Don Quijoténk, és persze könyvekről, a szerelemről és a szabadságról.

VIDNYÁNSZKY ATTILA rendező

drMáriás

Reviczky Gábornál ideálisabbat Don Quijote szerepére nehezen lehetne találni, hisz alkatilag tudja az egyszerre bölcs és együgyű, harcias és melankolikus, ünnepélyes és hétköznapi, hősies és esendő figurát hozni...

Cervantes Terminátora

Amikor a néző Terminátorokból, James Bondokból, Supermanekből, Indiana Jones-okból, Mad Maxekből és társaikból felkészülve beül a nézőtérre, azt várja egy darabtól, hogy abban az elérhetetlen gazdagság, jólét és keleti kényelem ígéretében halomra lőjék egymást a színészek egy fondorlatosan gúzsba kötött történet kibontakozása közbeni farsztó rohanásban, hogy a végén semmit sem tudjunk meg a főszereplő gondolatairól. Vagyis meglehetősen groteszkek a mai szuperhősök, akik minden csápjukkal a racionalitásba kapaszkodnak, miközben a létező legromantikusabb álomvilág megannyi díszes színpala előtt hadakoznak életre-halálra általában nem többért, mint egy táskányi pénzért, amely sokszor a levegőben vagy a hullámok közt szétszóródva válik végül örökre elérhetetlenné.

Don Quijote ezeknek a hősöknek pont az ellentétje: a külsőségeiben végtelenül groteszk, lázálmaiban vergődő tutyi-mutyi bácsika, aki látszólag teljesen hiábavalóan küzd nevetséges célokért, akit a mai hősök legfeljebb anti-hősnek neveznének, s kiröhögnék úgy, hogy majd belefutnának.

Holott valójában Don Quijote az igazi hős! Hát van nála romantikusabb lélek? Hiszen csak ő hisz valóban igazságban, szerelemben, lovagiasságban, a világ jobbá tételében, s látja értelmét harcnak, útnak, barátságnak, hűségnek, becsületnek, mert küldetése van, nem is evilági, ahogy mondja, hanem minden racionalitás felett álló erkölcsi feladata, hogy visszahozza az Aranykort, ahol az ember volt az érték és nem a pénz.

Na de milyen a mai Don Quijote? Erre ad választ a darab, melynek elején a halálos ágyán fekvő láthatjuk őt, körülötte sürgő-forgó emberek. „Akkor most meghalt, vagy nem halt? Döntse már el!” kiáltják, majd karneváli hangulat szabadul el táncos-énekes sokasággal, s a néző ekkor még nem sejteti, hogy a végén ugyanez a felkiáltás hangzik majd el, amely akkorra már azért és úgy szólal meg, hogy a nézőnek állást kelljen foglalnia, szerinte érvényes-e még, amit Cervantes valaha írt, azaz tud-e ő maga ma azonosulni Don Quijotével?

A felütés és a zárás között kihívások egész sora igyekszik zavarba hozni az öreg lovagot. Akár egy meglevenedett Bosch festményen, könyvekkel felszerelt és borított ember, jelesül maga az író, Cervantes jelenik meg, aki egyrészt életre kelti őt, másrészt, amikor olvasóit látja, elbizonytalanodik, nem vezette-e őket félre, hiszen ő is, akár csak Don

Quijote nem több igazából egy bárgyú lovagnál, aki csak szélmalom-harcot képes vívni a hatalmakkal. „A szárnyaló gondolatnak is néha le kell szállni, hogy tudja, milyen magasra is szállt” – halljuk, s nem tudjuk, sírjunk vagy nevéssünk.

Egy másik képen harsány szivárványszín ruhákban táncol Don Quijote előtt hat gyönyörű fiatal szakállas lány, hogy zavarba hozza és elcsábítsa nagy kalandorunkat, akinek persze nincs könnyű dolga a Conchita Wurst világát is megidéző teremtetések láttán.

A jól működő színpadkép egyik legüdébb eleme a Dulcinea és a Hercegnő szerepében is a vágyott álmnőt megtestesítő Udvaros Dorotty, aki délibábként a színpad szinte minden pontján felbukkan, még közvetlenül a mennyezet alatt is jó hosszan lebegve, hogy szépségével az égbolt csillogását megidézze.

Na de mi ez ahhoz képest, hogy a nyolcvanévesen is kiváló formáját hozó Bodrogi Gyula, mint Sancho Panza, aki miután többször is agyba-főbe verve lovaggá ütötték, élénkli a House of the Rising Sun-t, mintegy azt sugallva, hogy az életkor mit sem számít, ha a szív fiatal, akkor fellázad, s úgy lángol, hogy még a Napot is az égre tudja varázsolni.

Reviczky Gábornál ideálisabbat Don Quijote szerepére nehezen lehetne találni, hisz alkatilag tudja az egyszerre bölcs és együgyű, harcias és melankolikus, ünnepélyes és hétköznapi, hősies és esendő figurát hozni, amely abban a jelenetben csúcsosodik ki, amikor a darab szerzőjével és címével összegraffitizott papírfalat – akárha nem létező lovával harciasan nekiugratna saját mítoszának – átszakítja, belezuhanva a nagy semmibe.

A Verebes Ernő dramaturgiájával megtámogatott Vidnyánszky-rendezésben egy izgalmas, elgondolkodtató, sokrétű jelenetmozaik jött létre, amelynek egyik legnagyobb erőssége maga a szöveg. Kár, hogy olykor túl halk, s így nehéz kivenni a mondandót, miközben a zene tiszteres hangerővel támadja a fület.

Azt azonban tisztán hallhatjuk, amikor Don Quijote Sancho Panzának egyszerre merengve, derűsen és elbizonytalanodva a fülébe súgja: Te szálnalmas óriás! Egyszersmind megfogalmazva saját és jóformán minden ember kettős perspektíváját: a kívülről halandó és groteszk, belülről örök és hős figurát.

Száraz Miklós György

Mert milyen is volt ez az előadás? Cirkusz, revü, tűzijáték, vidámpark, kabaré, hadgyakorlat, tánc, óriásplakát és akrobatika, gladiátorverseny és sci-fi. Monstre film három dimenzióban – és gigászi színelőadás síkban.

Búsan a búsképűről

Az elejéről egy háromboccos hiányzott, fedélzetén hús kán-kán táncosnóval, a végéről meg egy T-34-es, ami jól pofán durranthatta volna a közönséget... Ez jutott először eszembe. A parkoló felé ballagva azt hittem, hogy dühömben, mivel Cervantest és a *Don Quijotét* annyira szeretem, hogy ettől az előadástól a Nemzeti színpadán sokat vártam. Elgondolkodtató, nagy élményt, katarzist. Aztán ahogy hazafelé ment engedtem, hogy rendeződjön bennem, aminek egy színdarab után rendeződni kell, akkor rájöttem, hogy nem dühös vagyok, inkább elkenődtem. Nem is elkeseredés volt ez, hanem tanácstalanság. Hogy akkor most mit is érzek? És az a bizonytalanság nem múlt, másnap, harmadnap is kitartott.

Megfordult a fejemben, hogy talán ez volt a cél. Az író-átdolgozó-dramatizáló Verebes Ernő és a rendező Vidnyánszky Attila azt akarta, hogy elbizonytalanodjak. Később felöltött bennem, hogy rossz néző vagyok. Nem tudok egyszerre négy-öt irányba figyelni, a színpad jobb sarkában szöszmötölőkre, a középső obékatókra, a bal szélén muzikálókra, a háttérben táncolókra, és persze a folyton változó díszletre, a zenére, szövegre. Hogy nekem ez sok. Ezt elvettem. Nem hiúságból, hanem mert nem igaz. Nem sok. Sőt, azt hiszem, leginkább a látvány, a muzsika, a hanghatások, a mozgás ragadott meg. Kimondottan élveztem, hogy mi mindent ismerek fel, majd vetek el, hogy mégsem lehet, mi minden öltik fel, környékez meg.

Mert milyen is volt ez az előadás? Cirkusz, revü, tűzijáték, vidámpark, kabaré, hadgyakorlat, tánc, óriásplakát és akrobatika, gladiátorverseny és sci-fi. Monstre film három dimenzióban – és gigászi színelőadás síkban. Hogy ki mindenki jutott eszembe, amíg bámultam? Sorolom, ahogy és ami az eszembe jut: Hieronymus Bosch, Emir Kusturica, Pedro Almodóvar, Federico Fellini, a Taraf de Haidouks, Carlos Saura, Bertolt Brecht, García Lorca, a haláltánc és a moreszkák bolond-tánc, Brueghel és Buñuel és a Gogol Bordello, Bartók és Ravel (még ha tévedek is), a Szózat, Csontváry gigászi festménye, a Baalbek, Camarón de la Isla és Magritte... Tulajdonképpen élveznem kellett volna, ahogy élveztem is, de aztán meg mégsem. És az a nem élvezés, az nem olyan nem élvezés volt, ami jó, mert azt jelzi, hogy ugye-ugye, nem lehet itt felhőtlenül élvezkedni, miközben szédítő mélységek, az élet és halál, a mindenség megválaszolhatatlan, örök kérdései, a pokol bugyrai nyílnak meg előttünk.

Valahogy nem olyan volt. De miért nem volt olyan? Azt hiszem, nekem a szöveg volt sok. Hogy is mondja Amadeusnak a császár? „Túl sok a hangjegy.” Író volnék, vagy mi? Nekem igazán nem illenék félnem a betűktől. Inkább attól kellene tartanom, amit a hozzáértők totális színháznak neveznek. Hogy elveszi a kenyeremet, belém fojtja a szót a sok fény, hang, szín, füst és köd, a muzsika, a mozgó és állókép, a tánc. De attól nem félek. Mert botorul azt remélem, hogy a jó szöveg jó szöveg marad, míg világ a világ. (Kérdés, hogy meddig világ a világ.) És a *Don Quijote* nem elég jó nekem? De az. Nagyon is.

Vagy tán a színészekkel van bajom? Nem, a színészek itt most nem játszanak. Ráadásul szeretem őket, mindahány – Bodrogit, Reviczkyt, Udvaros Dorottyt látnom sem kell, elég, ha meghallom a hangjukat. A tehetségüket, a tudásukat most nem szikráztathatták fel, és ezáltal még ez az óvatos kijelentés is elismerés, hiszen többet annál, mint amit nyújtottak, nem nyújthattak. Igazi párbeszéd, izgalmas dialógus elvéve akad a darabban, aminek oka részben Cervantes monologizáló, tépelődő és töprengésre készítő szövege, részben a rendezés, a szántszándékkal elbeszélő játék. Nem azt kérem számon – és nem is kérek számon, csak magam is töprengek –, hogy az író-dramaturg miért nem egyszerűsítette még jobban, „butította” tovább a sokféle értelmezést megengedő, csalafinta „tükör a tükörben” játékok és utalások seregét rejtő eredeti cervantesi gondolatfutamokat. De mintha azt érezném, hogy ez a szöveg így sok, és mégis kevés. Nem ívet húz, gerincet ad, összefog és felemel, hanem széttart. Magam is meglepődöm, hogy amikor felidézni próbálom az előadás azon részeit, amelyek leginkább megfogtak, akkor mindig szöveg nélküli képek úsznak elő. Akár állóképek is, mint amikor a lovag és a fegyverhordozó, két bölcs, rezignált, rozoga öreg egymást támogatva állnak, vagy lógnak a semmi ágán, gubbasztanak egymás mellett egy égi korláton, és csak szemlélik a világ pokoli forgását.

Nem tudom, jó nézője voltam-e a produkciónak. Nem olyasmit vártam-e, amit aznap este nem kaphattam meg, mert nem azt szándékoztak adni, amire vártam. A *Don Quijote* nekem a kezdet és a befejezés. Azért is, mert az ifjúsági változat az egyik első olvasmányélményem volt, meg azért is, mert a teljes mű az egyik utolsó is lehet, hiszen időről-időre újraolvasom.

fotók: Eöri Szabó Zsolt

Szarka Tamás

Éden földön

zenés fantasy két részben

Istók – BERETTYÁN NÁNDOR e. h. ■ Burkus (farkas) – OLT TAMÁS ■ Kó (kócsag) – TÓTH AUGUSZTA ■ Égia (sas) – TROKÁN ANNA m. v. ■ Várkapitány – SCHNELL ÁDÁM ■ Kisasszony – TOMPOS KÁTYA ■ Udvari bolond – VARGA JÓZSEF ■ Pap / Tanító úr – VATI TAMÁS m. v. ■ Fiú – NAGY LEVENTE / NOVÁK MILÁN AMBRUS

valamint a Bozsik Yvette Társulat: Fülöp Tímea, Gulyás Anna, Hasznos Dóra, Samantha Kettle, Krausz Alíz, Rózsahegy Orsolya, Stohl Luca, Somorjai Judit, Vetési Adrienn / Farkas Dóra, Feledi János, Gombai Szabolcs, Hámor József, Kalmár Attila, Krizsán Dániel, Székely Szilveszter, Vida Gábor, Vislóczki Szabolcs, Zambrzycki Ádám

A zenei felvételt készítette: Szarka Tamás, Farnbauer Péter

Díszlet: Cziegler Balázs // Jelmez: Berzsényi Krisztina // Fény: Pető József // Dramaturg: Rideg Zsófia // Korrepetitor: Komlósi Zsuzsa // Sógó: Sütő Anikó // Ügyelő: Dobos Gábor, Géczy István // Koreográfus-asszisztens: Gombai Szabolcs // Rendezőasszisztens: Kolics Ágota

Koreográfus-rendező: Bozsik Yvette

mikor? hol?

PREMIER: szeptember 25. – 19 óra

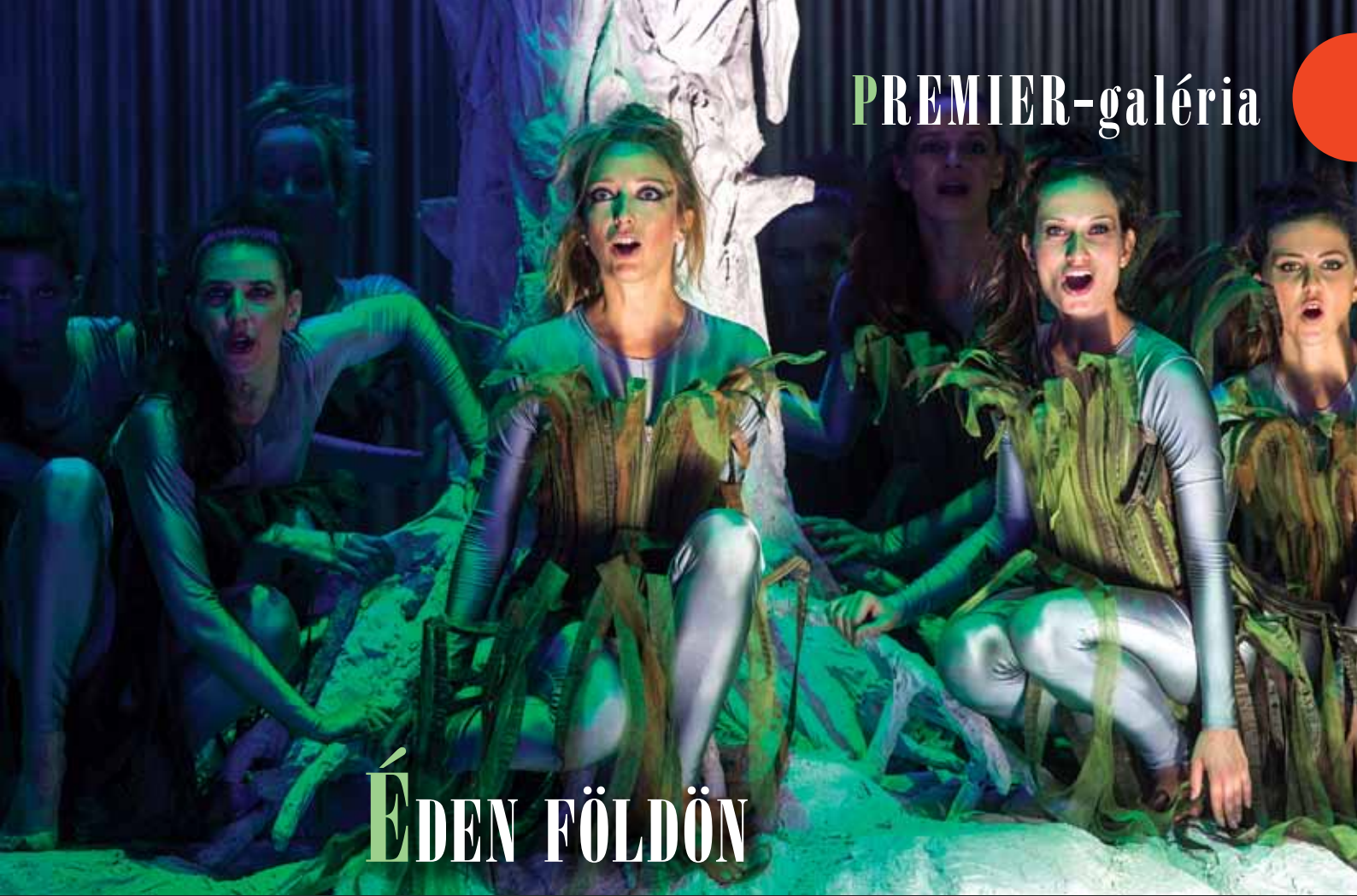
további előadások:

november 15., 26. – 15 óra • Nagyszínpad

5 éves kortól ajánlott

fotók: Eöri Szabó Zsolt

ÉDEN FÖLDÖN

Kettészakadt világunkról szól az Éden földön. Arról, hogy lehet-e mégis egy, ami kettészakadt: a természet és az ember alkotta világ. Az előadásunkban az első a láb, a másik a kastély. A kettő között egy fiú jelenti a kapcsolatot: Hany Istók, akit a legenda szerint a láb nevelt, akire rátaláltak, és megpróbálták civilizálni, de aki visszamenekült a lábba...

S mi az, ami a 18. századi Hany Istók figuráját és történetét maivá teszi a gyerekeknek? Kell egy hős: a kitett és megtagadt gyerek, aki képes szélsőséges körülmények között is túlélni, mert erős, leleményes, alkalmazkodó – az ő alakjával lehet azonosulni.

BOZSIK YVETTE rendező

SZÍNHÁZ AZ EGÉSZ...

Gazdag előadaskínálattal várja nézőit a Nemzeti novemberben is. Az új bemutatók mellett az elmúlt évadok legjobb előadásai, bukaresti és zentai vendégjáték, önálló estek és a kaposvári színház három produkciója is látható.

Két jelenet az előadásból. Balra Béres Ilona és Nagy-Kálózy Eszter; fent Olt Tamás és Söptei Andrea

FEKETE ÉG – A FEHÉR FELHŐ

Egy felvonásnyi történelmi haláltánc és Molnár Ferenc meséje

– Azért született meg az előadás első része, a *Fekete ég* című háborús előhang, hogy megmerítkezhessünk a számunkra már ismeretlen háborús korban – mondja Vidnyánszky Attila rendező. – Felvillantjuk a kor jellegzetes alakjait: a császárt, aki „mindent meggondolt és megfontolt”, Tisza István miniszterelnököt, a magyar bakát, az özvegyet, az árvát, a tele orfeumokat, és megidézzük a háborús lelkesedés tébolyát. Fedák Sári és Jászai Mari naplóján keresztül megjelenik a háború végzőében is felelősséggel gondolkozó és cselekvő művész.

Nem a történelem tényeit soroljuk, elevenítjük fel, hanem a kor alakjainak, hangulatainak, ellentmondásainak az esszenciáját, mélységeit kutatjuk.

Átéltetné reméljük tenni az egykor voltat, hogy személyessé váljon a múlt. A *Fekete ég* haláltáncának sötét víziójából jutunk el a második felvonás fehér felhőjére...

A fehér felhő: történik 1915-ben. Valahol Galíciában. Magyar huszárok éjszakáznak sorsukra várva. Az elkövetkező ellenséges támadás a legsötétebb forgatókönyv szerint zajlik. Otthon asszonyaik virrasztanak nagy gonddal megírt leveleik fölött, melyek közül néhány még életben talál egy-egy katonát. A többi asszony már csak a férj halálhírét kapja válaszul, aki a lövészárkok mocskában, idegen földön, lerongyolódva, ki tudja miféle hatalmakért harcolva pusztult el. A gyerekek elindulnak felfelé, a falu határában lévő hegyre, ahol – így képzelik – apjuk, a mindenkor közlegény, tizedes, hadnagy vár rájuk... a fehér felhőn.

– A háborús iszonyat elől nincs menekvés, mindenki érintett – mondja a rendező, és hozzáteszi: – Molnár sem tud „megoldást”, csak annak az elemi emberi vágnak adott kifejezést, amit saját korának emberei úgy óhajtottak: az illúziót, a valóságtól való elrugaszkodást. Molnár egy fehér felhőig rugaszkodik el. Az égig. Gyönyörű és tiszta mese ez, amelynek végén megtörténik a csoda. És a mese, a csoda – hitem szerint – gyógyít.

Vidnyánszky szerint Molnár a mesébe menekül, hogy megtörténhessen a csoda. Azért ígér illúziót, mert neki sincs más eszköze, amit az iszonyattal szembeállíthatna. Azokért emel szót, akik a legkiszolgáltatottabbak: a gyerekekért, akik árván maradtak, az asszonyokért, akik özvegyen tengődtek árváikkal, és a bakákért, akik elpusztultak, azt sem tudva, miért is kellett életüket feláldozniuk. Molnár – hangsúlyozza a rendező – minden mondatával politizál: mert minden sora, gondolata pacifista. Molnár azzal zárja *A fehér felhőt*, hogy a még életben lévő bakák ott gubbasztanak a lövészárkokban. Csendesen dalolnak. Várják az újabb rohamot. Félnek és remélnek.

Fekete ég – háborús előhang

Molnár Ferenc: **A fehér felhő**

mirákulum egy részben

BÉRES ILONA m. v. ■ NAGY-KÁLÓZY ESZTER ■ SÖPTEI ANDREA ■ MÉCS KÁROLY m. v. ■ RUBOLD ÖDÖN m. v. ■ OLT TAMÁS ■ BEREZS ISTVÁN

Közreműködnek: a Színház – és Filmművészeti Egyetem V. éves színész hallgatói: Nagy Balázs, Janka Barnabás, Zoltán Áron | a Kaposvári Egyetem Színházi Intézetének III. éves hallgatói: Ács Eszter, Barta Ágnes, Berettyán Sándor, Berettyán Nándor, Bordás Roland, Fülöp Tamás, Katona Kinga, Krausz Gergő, Kránicz Richárd, Kovács András, Mikecz Estilla, Nagy Johanna, Stefánszky István, Vas Judit Gigi | Gyerekszereplők: Miskey Roland, Hovanyecz Petra, Csonka Benedek, valamint a Budapesti Énekes Iskola tanulói.

Díszlet- és jelmez: Oleksandr Bilozub

Rendező: Vidnyánszky Attila

mikor? hol?

november 7. – 19 óra • Nagyszínpad

Molnár Ferenc örököseinek engedélyét a Hofra Kft. közvetítette.

www.hofra.hu

A KÁRÓKATONÁK MÉG NEM JÖTTEK VISSZA

A bácskai Márquez – Gion Nándor – történetei a felnőtté válás kamasz kalandjáról

Kevés fontosabb esemény van egy ember életében, mint a felnőttvilág természetének megismerése, amikor szembesülünk annak hamisságával, kegyetlenségével, azzal, hogy nincs mindig igazság, és nem mindig győz a jó.

Mert tizenévesen hősök vagyunk még: lelkesedünk, szövetkezünk, küzdünk. Nagyon nem mindegy, hogy ki mellé állunk, kit követünk. Gergijánt, a madarakat védő vadórt, vagy a csikóikat habosra hajszoló Ságikat, esetleg a madárrajzainkat részegen lemosató orvvadász kocsmáros. Ezekkel az erős, már-már szimbolikus felnőtt alakokkal találkozunk ez a nagyszerű kamasz gyerekcsapat.

Ritka az olyan élő, karakteres gyerekhöz az irodalomban, mint Gion Nándor számos hőse. Még ritkább, ha egy egész csapat, a gale-ri ilyen hiteles alakokból áll. A szerző minden egyes figuráját belülről

látja, mozgatja – szétosztja magát közöttük. Ezért aztán mondataik élnek, meglevenednek a színpadon. Nemzedéki dráma Gion Nándor története, érvényes mindenhol és minden időben. Drámai a szó köznap-
i értelmében, de drámai színházi értelemben is – emberi szituációk-
kal, konfliktusokkal, cselekvéssel mesél történetet. Kalandos, játékos
ez a történet, és tele van humorral és emberséggel.

Gion Nándor az egyik legjelentősebb kortárs vajdasági magyar író volt, a bácskai Márquez-ként emlegetik varázslatos elbeszélő művésze-
te miatt. Több ifjúsági regényéből is film készült a nyolcvanas években,
A kárókatona még nem jött vissza címűből 1984-ben András Ferenc
rendezett tévéfilmet. Gion Nándor műve a ma embere számára is
rendkívül fontos üzeneteket fogalmaz meg a felnőtté válásról, az útke-
resésről, valamint a lelkesedés, a hit és a küzdés fontosságáról.

Színház Zentán

Vajdaság legfiatalabb színháza a zentai, amelyet hat éve alapítottak. Két éve az újvidéki Művészeti Akadémia egy frissen végzett színis-
osztálya szerződött Zentára, és azóta állandó társulattal működik.
„Általában nem olyan időkben születnek színházak, amikor min-
denütt a leépülés jelei tapasztalhatóak, de éppen ezekben az időkben
rendkívül fontos az, hogy legyenek, akik megpróbálják megállítani
a leépülés folyamatát, és megpróbálják megfordítani az ilyen irányú
tendenciákat” – vallja Vukosavljev Iván, a Zentai Magyar Kamaras-
színház igazgatója.

Gion Nándor:

A kárókatona még nem jött vissza

Játsszák: RUTONIC RÓBERT, DÉVAI ZOLTÁN, LŐRINC TÍMEA, PAPP
ARNOLD, VIRÁG GYÖRGY, KÁLLÓ BÉLA, NEŠIĆ MÁTÉ, NAGYABONYI
EMESE, VARGA TAMÁS

Mozgás: Kiss Anikó // Látvány: Szabó Ottó // Jelmez: Rutonics Róbert

Rendező: Perényi Balázs

mikor? hol?

november 6. – 19 óra • Gobbi Hilda Színház

a Zentai Magyar Kamaraszínház (Szerbia) vendégjátéka

ABSZOLÚT! (TARISZNYÁS IVÁN NYOMÁN)

Az improvizáció illúziója – pálinkás one-man-show Istennel, Halállal, Sátánnal

A kortárs román színház két meghatározó művésze – Marcel Iureș színész és Alexandru Dabija rendező – érkezik novemberben a Nemzeti Színházba.

Marcel Iureș a korunkbeli hajléktalan szerepében olyan embert játszik, aki már mindent megélt, és aki annyi idő alatt képes minden lehetséges és lehetetlen kérdésünkre választ adni, míg egy spirituszcégő felett megmelegszik a babkonzerv. Komótosan ráragyújt egy cigarettára, amit majd el is olt felénél, hisz később is szüksége lesz még néhány slukkra. Mindezek ellenére képes igazi lakomát csapni, és megismerjük a túléléshez elengedhetetlenül szükséges dolgokat (Ohó, nicsak szalonnácska!), bőséges pálinka és idő.

Az átalakulás Ivánná, az igazi szerep felöltése fokozatosan történik: a zenészeket egy két dalfőslány, majd egy szájharmonika helyettesíti; a fekhelyet helyettesítő kartonok és egyenruhák profán világa elhagyatott, úgyhogy maga kényszerül minden szerep eljátszására: Isten, Halál, ördögök, Szent Péter vagy az Ördögök Öreganyja. Eljátssza az összes szerepet, legapróbb részletekig kidolgozott játékkal görgeti előre a történetet, a nézőt pedig abba az illúzióba ringatja, hogy folyamatos improvizációt lát. Marcel Iureș következetesen játssza az összes szereplő hangszínét, beszédét, gesztusát és testtartását, lenyűgöző, ahogy egyik szerepből suhan a másikba és egy pillanatra sem veszti el a kontrollt. A kifinomult modor és az erőszak szélsőségei közt ingadozik, majd kijózanodik és visszatér önmagához, a zavartalan hajléktalanhoz, aki kéjesen felsóhajt minden falatnyi babkonzerv és minden korty uborkalé után.

„A nagy filmes iskolákban a rendezők és forgatókönyvírók megtanulnak történeteket mesélni. Meséket elmondani. Vajon hányan vagyunk, akik gyerekkorukban még hallgattak igazi mesemondókat? A mesék mára szétporladtak, filmekbe, dalszövegekbe szorultak, és szappanoperkába silányultak. Polémikus és terápiás célból, saját erőnket is próbára téve megpróbálunk egy mesét elmondani – méghezzá nem is akármilyent. Egy olyan meséről van szó, amelynek alakjai többek közt az Isten, a Halál, a Sátán... Azok, akik majd meghallgatják, talán egy rövid pillanatra visszaemlékeznek arra, hogy nagy és lényeges dolgokról is lehet manírok nélkül, humorral és gondtalan nemtörődomséggel beszélni” – mondja a rendező, Alexandru Dabija, akinek Caragiale-rendezése hatalmas közönségsikert aratott a 2014-es Madách Nemzetközi Színházi Találkozón a Nemzetiben.

Abszolút! (Tarisznys Iván nyomán)

Előadja: MARCEL IUREȘ

Rendező: Alexandru Dabija

mikor? hol?

november 22. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

a Budapesti Román Kulturális Intézet támogatásával

Tracy Letts:

Augusztus Oklahomában

fekete komédia

Játsszák: KOVÁCS ZSOLT, UDVAROS DOROTTYA, MÉSZÁROS SÁRA, KELEMEN JÓZSEF, SZVETNYIK KATA, NÉMET MÓNICA, NYÁRI SZILVIA, HÜSE CSABA, TAKÁCS KATALIN, GYURICZA ISTVÁN, VÁNCSA GÁBOR, VARGA ZSUZSANNA, SZULA LÁSZLÓ

Díszlet: Cziegler Balázs // Jelmez: Kárpáti Enikő // Világítástervező: Memlaur Imre

Rendező: Guelmino Sándor

mikor? hol? november 30. – 19 óra • Nagyszínpad

Varga Zsuzsanna és Udvaros Dorottya

AUGUSZTUS OKLAHOMÁBAN

Egy nagy család az esetek többségében valamely ünnep vagy rossz esetben szomorú esemény kapcsán gyűlik egybe: vagy egy születésnap vagy esküvő vagy temetés hozza össze a messzirevetetteket. Az oklahomai Weston család életében sincs ez másképp. Az apa, Beverly Weston úgy dönt, hogy az élet eztán nélküle zötyögjön tovább rögeszesreserves útján.

A temetés és az azt követő tor alatt aztán olyan régi családi titkokra, súlyos lelki megrázkódtatásokra derül fény, amely végleg felborítja az addig se túlságosan szerető család képét. Tracy Letts drámájából 2013-ban nagysikerű filmet forgattak Meryl Streep és Julia Roberts főszereplésével, nálunk ezekben a szerepekben Udvaros Dorottya és Mészáros Sárát láthatják.

– Nem vagyok ijedős – mondja Udvaros Dorottya. – Sőt, engem kifejezetten inspirál egy ilyen helyzet: ezt a szerepet Meryl Streep játszotta, na jó, nézzük meg, én mit tudok vele kezdeni?! Egyébként is, a film és a színház nagyon különböző műfajok. Ők snittenként vették fel

a jeleneteket, én viszont este hét és tíz között végigélhetem ennek a nőnek a történetét. Ezt csak a színház adhatja meg... negatív figurát játszani igencsak szórakoztató. Az igazi kihívás pedig annak felfejtése, hogy mitől történhetett meg ez a szétesés. Ez a házaspár – egy alkoholista férfi és egy drogos nő – egykor nagyon klassz pár lehetett. Értelmesekek, intelligensek, jó fejek voltak valaha. Vajon mi történhetett velük? Olyan kérdések ezek, amelyekkel mindenki küzd. Hiszen mindannyiunk életében vannak olyan pillanatok, amikor szétesésűszhatnak a dolgok – ideiglenesen, de akár végérvényesen. Jó dolog a színpadon foglalkozni az élet alapkérdéseivel: bírsz-e hűséges lenni?, tudod-e tolerálni a társadat?, jól szereted-e a gyerekeidet?, van-e felelősségérzeted saját életedért és másokéért...? Azok a húsbavágó kérdések, amikkel nap mint nap minden egyes ember találkozik. Meggyőződés, hogy lesznek a nézőtér, és nem is kevesen, akik egy-egy pillanatban nagyon is ismerősnek találják majd a színpadon látottakat. Még akkor is, ha egy negatív figura közvetíti azt.

Kovács Zsolt és Udvaros Dorottya

Német Mónica, Mészáros Sára és Udvaros Dorottya

KAPOSVÁR HÁROMSZOR

Három előadással vendégszerepel a kaposvári Csiky Gergely Színház. Az Augustus Oklahomában főszerepeiben Udvaros Dorottya, Mészáros Sára, Takács Katalin és Kovács Zsolt látható. A zsidóság kérdéseiről mesél egy shakespeare-i mellékszereplő bőrébe bújva Hunyadkürti György, a gyerekek szol Csonka Ibolya előadásában A sötétben látó tündér.

SHYLOCK

Hunyadkürti György mindig arról mesél, ami épp foglalkoztatja, a legfontosabb emberi viszonyokról fogalmaz meg értékes gondolatokat: emberek vagyunk mind, figyeljünk egymásra, még akkor is, ha a másikat megérteni számunkra épp dühünk, előítéleteink vagy akár jogos (vagy épp a dolgok igazi arcát megmutatva kiderül, hogy jogtalan) sértettségünk okán az nem egyszerű.

Az előadás a zsidóság üldöztetésének kulturális gyökereibe avat be minket, miközben megtudjuk, hogyan, milyen körülmények között írta meg Shakespeare *A velencei kalmárját*. Gareth Armstrong *Shylock* című monodráma egy egyszerre kultúrtörténeti előadás és színház.

Egy darab, egy kor, egy színész. Hunyadkürti György ezúttal Shakespeare *A velencei kalmár* mellékszereplőjének, Shylocknak, a zsidó uzorás legjobb barátjának, Tubalnak a bőrébe bújik, hogy meséljen a mellőzöttségről, a felemelkedésről, a zsidóság sorsáról és a darab születésének koráról.

Hunyadkürti György

Gareth Armstrong: **Shylock**

Játssza: HUNYADKÜRTI GYÖRGY

Díszlet: Szalai József // Jelmez: Cselényi Nóra

Rendező: Kőváry Katalin

mikor? hol? november 30. – 19 óra 30 • Kaszás Attila Terem

Bagossy László **A sötétben látó tündér**

Játssza: CSONKA IBOLYA

Díszlet, jelmez: Bati Nikoletta

Rendező: Váradi Szabolcs

mikor? hol? november 30. – 10 óra • Gobbi Hilda Színpad

A SÖTÉTBEN LÁTÓ TÜNDÉR

„Most elmondom, hogyan születnek a tündérek. A tündérek úgy születnek, hogy minden hetvenhetedik esztendőben, tavaszi reggelen, mikor az erdők alján illatozik a medvehagyma, a szerelmes tündérfiúk meg a szerelmes tündérlányok kirepülnek a tisztásokra, átkarolják egymást és csókolózni kezdenek szépen. Na, erre aztán minden hetvenhetedik esztendőben gyönyörű szappanbuborékok szoktak hullani az égből - ezekben a szappanbuborékokban érkeznek a világra a tündérgyerekek...” Tündérmese kicsiknek és kicsit nagyobbaknak, szóval mindenkinek.

Csonka Ibolya

HALJ MEG ÉS NAGY LESZEL

Mi a fenét akarsz még tőlem? Vén vagyok, ennyi év után sem hittem el, hogy vagy. Nem tudom, higgyek-e benned? Üzeneteidet nem vettem észre, vagy nem értettem meg. Miért választottál mégis ki magadnak? És miért most? Nagymamám kérte vagy ötven éve, hogy legalább halálom előtt legalább egyszer menjek el valamelyik kápolnádba, és mondjam fel a búcímet az Úrnak, ne a papnak.

Hát itt vagyok, a színházban, ahogy Lenin mondta, „a művészet templomában”, ahol egy szó sem igaz. A színészek a papok, nem rossz, mi? A rendező a kántor, az igazgató a sekrestyés és a táncoslábú művésznek az apácák? Érdekes lehet, ha az ember benyit egy öltözőbe, ahol egyik nap Lőrinc barát, másnap Loyolai Szent Ignác, hétvégén meg Otto Katz tábori lelkész festi magát. Itt egy műezzin, ott egy rabbi, a folyosó végén a megyéspüspök, előző szerepében a városi pártbizottság titkára. Uram, kár hogy ezt Shakespeare nem érthette meg, mert biztos összehozta volna őket egy előadásba, ahol együtt énekeltek volna latinul, hogy „*Mások vittek rossz utakra engem, a mások bűne nem az én hibám...*”

Sosem vezettél, ha hívtalak, nem jöttél, ha tagadtalak, igen. Miféle logika ez? Jó, vegyük úgy, hogy ez templom, most csúsznak térden?

Viszont itt, a színházban bevallhatok mindent, úgysem hiszi senki egy szavamat sem. Hogy utána könnyebb lesz? A fenét. A tapstól lesz könnyebb, hogy össze-vissza hazudhatok és megtapsolnak. Vagy igazat mondhatok? Nem hiszik el, de nem is kell, a lényeg az, hogy tapsoljanak. Vegyük meg a jegyet, hallgassák végig, szórakozzanak, aztán menjenek haza és éljenek ugyanúgy tovább hitben, vagy istentelenül, mindegy.

Halj meg, és nagy lesz

írta és játssza: Földes László Hobo

Rendező: Vidnyánszky Attila

mikor? hol?

november 5., 27. – 19 óra 30

Kaszás Attila Terem

Majd pont' én fogok tanácsot adni, utat mutatni nekik, hehe.

Ezért jó a színház. Itt minden lehetek, akár még önmagam is, úgysem hiszik el. Akkor minek hazudjak? Az nem könnyű, munkaigényes dolog, ki kell találni mindent, aztán leírni, megtanulni és úgy csinálni, mintha...

De hát ezt Önök is tudják, nem kell színházba menniük, hogy úgy csináljanak mintha... És talán még olyanok is vannak Önök között, akik mindig igazat mondanak, nem kell nekik ehhez a színház.

Tisztelettel: HOBO

HOZTAM VALAMIT A HEGYEKBŐL

Azt mondják, egy ember addig él, amíg emlékeznek rá. Vajon Mezei Máriára hányan emlékeznek napjainkban és hogyan? A „kecskeméti franciás Mezeire”, aki remekül játszott kokottokat, aki színésznő akart lenni, és az lett: Díva, a Vörös Démon, egy femme fatale!

Vajon igazán ezt akarta és így? Hogyan élte mindennapjait? Valójában milyen ember volt ő? Kit és hogyan szeretett? Boldog volt-e mint nő, mint ember, mint művész? Vajon eleget tett a saját maga elé kitűzött és vállalt feladatának: szeretetben, szeretettel élni?

Sok-sok kérdés, melyekre az életét kutatva sem kaptunk egyértelmű választ. Nehéz utat vállalt, míg végül sikerült révbe érnie hű társával

oldalán, a mindennap megharcolt szeretetben, harmóniában önmagával, és békében a világgal.

Régóta és sokszor az „utamba” került Mezei Mária, vagy úgy, hogy dalait énekelhettem, vagy csak könyvet kaptam, olvastam róla... Ismeretlenül is megszerettem.

Izgalmas kalandozásra invitálom Önöket ezen az estén, hogy velem együtt fedezzék fel e csodálatos Asszony, Ember, Művész életét. Emlékezzünk rá sok zenével, humorral és méltó komolysággal.

TÓTH AUGUSZTA

„Sok arcom volt, most a valódit látják, egy emberét, aki nem akar dolgavégezetlenül távozni: haza akar érné az emberek szívébe. Hogy most nem vagyok színésznő? Nem tudom. Lehet, hogy a színészet a valódi, a tökéletes azonosulás, a tökéletes igazmondás. A jó színészethez elég a tökéletesen hazudni tudás képessége is: úgy tenni, mintha... Nekem azzá kellett válnom, szó szerint és valóságosan. A legvacakabb szerepért összezsugorodni, vagy megnőni saját határainon túlra. Iszonyú szép és félelmetes volt... A nevemet i-vel írom, az y-t színigazgatók és újságírók ajándékozták a múltban. Megszoktam, mint a vörös hajam. Ma, mint minden hazugság, zavar. '945 után én már nem csak színt akartam játszani – közölni akartam valamit. Hoztam valamit a hegyekből! Igen, Istennel a hátamon, sokszor keresztbe feküdtem karrierem útján. Igen, önsorsrontó is voltam. Nem maradt utánam semmi, amit szívből vállallok, csak három magnótekercs: az 1959-es Bartók termi estém, a *Pacsirta* és a *Bujdosó lány*.”

MEZEI MÁRIA

Mezei Mária

Hoztam valamit a hegyekből

Mezei Mária – TÓTH AUGUSZTA

Zenei szerkesztés és zongorán közreműködik: SZILASSY NELLY

Díszlet, jelmez: Glória von Berg // Színpadra alkalmazta: Dávid Zsuzsa, Tóth Augustus

Rendező: Dávid Zsuzsa

mikor? hol?

november 4., 19. – 19.30 • Bajor Gizi Szalon

JOHANNA A MÁGLYÁN

Látomások lánc a totális színház jegyében

– A szerzők zseniális megoldása, hogy Johanna életét nem időrendben – gyerekkorától a végkifejlet felé haladva – mutatják be; Johanna már a máglyán áll, és innen nézve visszafelé meséli el élete történetét. Felidézi a koncepciók pert, amelyben máglyahalálra ítélték, és eljut a kezdetekig, amikor még kisleány volt. Egyetlen hatalmas pillanat az egész mű: egyazon pontban ér Johanna a látomások által visszafelé elmondott élettörténetének az elejére, mint amikor fellobban a máglya. A kezdet és a vég, egy ember életének eleje és vége egy előadásnyi hosszúságú, másfél órányi drámai eseménysorozatba sűrítve. Többek között ettől olyan lenyűgöző ez a grandiózus drámai oratórium – mondja a rendező, Vidnyánszky Attila, aki számára ez a máglya, amelyben Johanna elég, könyvekből van összehordva, és az európai kultúra szemünk előtt zajló pusztulását hivatott megidézni.

– Célunk a színházi műfajok közötti határvonalak tudatos felszámolása – fogalmaz Vidnyánszky. – *A Johanna a máglyán* nem csak zene – bár zeneműként, koncertként is előadható – hanem SZÍNHÁZ. Nem dokumentumtörténet, hanem érzések, lüktetések sorozata, ami lehetőséget kínál arra, hogy továbbgondoljuk, dúsítsuk, még erőteljesebben bontsuk ki a történetet a látvány segítségével. Magával ragad

minket alkotókat is ez a mű, mert sodró lendületű és vad látomások lánc, szabad szárnyalás.

A Johannát alakító Tompos Kátya szerint mindig sokfelé irányuló figyelmet követel a színpad, ám ez most még bonyolultabb: nagyzenekar, operaénekesek, színészek, a kórus és a táncosok mind együtt alkotják meg azt a víziót, amit Johanna élete utolsó pillanataiban, a máglyán állva végigél.

– Johannának szilárd a hite – mondja Tompos Kátya. – Vállalja a végső magányt, a halált is, hogy végigvihesse, amit meg kell tennie. Az a hit, ami Johannát is eltölti, az egyes emberben születik meg, a lélek mélyén, mégis egyesül aztán sok ember által. Megfoghatatlan, mégis létezik. Ezt kell nekem és a társaimnak megmutatni, felmutatni, sugározni, hogy megrezdülhessen ez a történet a nézőkben. Olyan ez, mintha adnánk valamit, amitől a nézőben beindul a saját „problémamegoldó gépezete”.

Az előadás 2014 októberében nagy sikerrel szerepelt a szentpétervári Alexandrinszkij Színház nemzetközi fesztiválján.

„Maga Szent Mihály adta
ezt a kardot kezembe,
ezt a fényes,
hatalmas kardot.
Nem Gyűlölet a neve –
úgy hívják: Szeretet”.

Paul Claudel – Arthur Honegger

Johanna a máglyán

drámai oratórium egy részben

játsszák: TOMPOS KÁTYA, BLASKÓ PÉTER, UDVAROS DOROTTYA, BODROGI GYULA, NAGY MARI,
BAKOS-KISS GÁBOR, HUSZÁRIK KATA m. v., NOVÁK MILÁN AMBRUS m. v.

énekes szereplők: Kiss B. Atilla, Heiter Melinda, Gémes Katalin, Németh Rita, Hajdú András, Kristóf István,
Dékán Jenő

Közreműködők: MÁV Szimfonikus Zenekar // Budapesti Stúdió Kórus // Honvéd Férfikar // a Kodály
Zoltán Magyar Kórusiskola gyermekkara // Bozsik Yvette Társulat

Vezényel: Kocsár Balázs

Koreográfus: Bozsik Yvette // Dísztet és jelmez: Oleksandr Bilozub // Maszk: Varga-Járó Ilona

Rendező: Vidnyánszky Attila

mikor? hol?

november 4. – 19 óra • Nagyszínpad

SZÍNHÁZ ÉS MARKETING

Print vagy online? Plakát vagy fb-poszt? Kell a rendezőnek munka közben a marketingre gondolnia? Része a színész munkájának egy előadás promóciója? Mi alapján választ a néző előadást?

Második alkalommal rendezett Színházat vegyenek címmel a Magyar Teátrumi Társaság konferenciát, amelyen gyakorló marketingesek, üzleti és művészeti szemléletű színházcsinálók, a „terméket” előállító alkotók mondták el tapasztalataikat arról, hogy miként adják el színházukat, produkciójukat az elképesztően gazdag kulturális kínálatban. Egy közvélemény-kutatás pedig a nézők és színházak kapcsolatának megannyi aspektusát tárta fel.

A nyílt napokon találkozhat a színház a közönséggel, a színész a nézővel. Alkalmi kapcsolatok – maradandó élményekkel, tartós hatással.

A munkánk ma már döntően az online világban zajlik – mondja Alex Baylay. A londoni South Banken található hatalmas National Theatre marketingigazgatójával a budapesti konferencián arról is beszélgettünk, hogy mitől hiteles és hatékony a színházi marketing.

Alex Baylay | fotó: Kovács Balázs

KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS

Alex Baylay – a londoni Nemzeti Színház marketingigazgatója

Egy művészeti intézményben nem mindig könnyű az alkotókat meggyőzni a marketing fontosságáról, és arról, hogy nekik is ki kell venniük a részüket ebből a munkából. Ez a londoni Nemzetiben is így van?

– Igen, de a dolog lényege az adott intézmény munkakultúrájában rejlik. Ha a munkaszervezetén belül a presztízsét tekintve a marketing magas szinten van, akkor könnyebb a művészeket is meggyőzni az együttműködés fontosságáról. Aki a londoni Nemzeti társulatának tagja, el kell fogadnia, hogy a marketingben való részvétel is a munka része.

Együttműködést mondott. Hogyan képzeljük ezt el?

– Mindig az előadás áll a munka középpontjában. A lehető legkorábban megkeressük ötleteinkkel a rendezőt és munkatársait, a tervezőket, aztán a színészeket. Az elején előfordul, hogy a művészek idegenkednek egy-egy ötlettől, ami sokszor érthető is, hiszen tele vannak bizonytalansággal, féltik az előadás titkát. De meg kell érteniük, hogy időben hozzá kell fogni a marketingmunkához, mert Londonban egy elképesztően gazdag és telített kulturális piacon kell ismertté és vonzóvá tenni a produkciókat. Az együttműködés intenzitása változó. Van olyan rendező, akit az is érdekel, hogyan áll a jegyeladás, szeret közreműködni a plakát elkészítésében, a kampány felépítésében is. És van, aki tesz az egészre, és csak a művészeti ügyekkel akar foglalkozni, de mi mindenkit igyekszünk bevonni. Ha fáradtságos is az egymástól távol eső álláspontok egyeztetése, közelítése, érdemes ezt végigharcolni. Ha ugyanis egy marketingkampány közös gondolkodás eredménye, ha a művészek is elégedettek az ötletekkel, akkor szívesebben vesznek részt a feladatokban, és az eredmény is mindig jobb – és így hatékonyabban tudunk dolgozni.

Mitől lesz hiteles egy előadás marketingkampánya?

– A közönséget az érdekli, hogy mi kerül színpadra, és ha mást kap, mint amit a hírverés ígér, csalódik, az elvesztegetett bizalmat pedig nagyon sok munkával lehet csak visszaszerezni. A marketing akkor a legsikeresebb, ha be tudjuk mutatni, mitől érdekes és egyedi egy-egy készülő előadásunk. Elengedhetetlen, hogy minden ötletünk, kreatív megoldásunk magából a produkcióból eredjen, azzal összhangban legyen, mert csak így tud a marketing az előadás egyértelmű és célratörő segítője lenni.

Minden kampányt valahogy hangolni kell, amit meghatároz maga az előadás jellege, és az is, hogy kinek szól majd az a produkció.

– Pontosan. Ahhoz, hogy tele legyenek a nézőterek, minden esetben elemezzük, hogy kikből állhat a célközönség, és ezt a lehető legpontosabban megpróbáljuk belőni. Mert ehhez kell igazítani az eszközöket, csatornákat, stílust, hangvételt, vizuális világot, amelyekkel az adott csoport célzottan elérhető.

Ehhez egy plakát vagy egy facebook poszt a hatékonyabb?

– Tíz éve dolgozom a londoni Nemzetiben, és azóta nagyot fordult a világ. Tevékenységünk döntő része az online térben történik, hiszen nézőink legmeghatározóbb része is ezeken a felületeken tájékozódik és vásárol jegyet. A hagyományos marketingeszközöket is használjuk természetesen, de ma már nem evidencia, hogy nyomtatott lapokban, vagy azok webes felületein veszünk hirdetést. A digitális technológiák fejlesztésébe invesztálunk, mert ezek kreatív használatban olcsóbbak és hatékonyabbak. Ráadásul ezek a technológiák lehetőséget adnak

ERKEL

SZÍNHÁZ
THEATRE

Goldmark Károly

Sába királynője

Opera négy felvonásban, német nyelven, magyar felirattal

Rendező ► **Káel Csaba**

Díszlettervező ► **Szendrényi Éva**

Koreográfus ► **Venekei Marianna**

Karmester ► **Héja Domonkos, Kovács János**

Szövegíró ► **Hermann Salomon Mosenthal**

Jelmeztervező ► **Németh Anikó**

Dramaturg ► **Orbán Eszter**

Bemutató ► 2015. október 24. Erkel Színház

További előadások ► 2015. október 29., 31., november 5., 7., 12., 14.

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

www.opera.hu | www.facebook.com/Operahaz

National Theatre London

Az 1963-ban alapított londoni Nemzeti Színház első vezetője Sir Laurence Olivier volt. 1976-ban épült meg az intézménynek ma otthont adó komplexum a város központjában, amely négy színházat foglal magában: a legnagyobb 1160, a legkisebb 225 nézőt tud fogadni. Anglia egyik legsikeresebb művészeti intézményének hivatalos – ám ebben a formában nem használt – neve 1988 óta: Royal National Theatre.

A Nemzeti feladata, hogy az Egyesült Királyságban mindenkit elérjen – ezért vannak utazó produkcióik, ezért vetítik 2009 óta előadásait – Shakespeare-drámák mellett kortársakat is – moziban (National Theatre Live). Tükröt tartanak aktuális, akár „nemzeti” súlyú társadalmi témákban is. Meghatározónak lenni, rezonálni a mára és mindezt a legkiválóbb minőségben tenni.

– Ez az öndefiníció nyitott, teljes művészi szabadságot élvezünk. Mindez azonban azzal a hatalmas felelősséggel párosul, hogy nekünk az egész nemzetet kell képviselnünk. Erről folyamatosan beszélünk, újra és újra átgondoljuk, hogy ezt miként tehetjük a legjobban – mondta Alex Baylay.

arra is, hogy elemezzük a velünk kapcsolatba kerülők színházba járási, jegyvásárlási szokásait, érdeklődését stb. Így nekik már nem általában ajánlunk előadásokat, programokat, hanem az eddigi vásárlásaikból következtetünk arra, mire lehetnek kíváncsiak még. A hangsúlyt tehát azokra a csatornákra helyezzük – a hírlevél-szolgáltatástól a közösségi oldalakig –, amelyeket mi magunk alakítunk, amelyeken keresztül személyre szabott ajánlatokkal találjuk meg a potenciális jegyvásárlót. A leghatékonyabb és leghitelesebb marketing azonban az, ha valaki a barátainak, például sok száz vagy ezer fb-ismerősének ajánl egy előadást, mert tetszett neki.

Ma már előttük a postafiókunkat a hírlevelek, ami az egyik legegyszerűbb és legolcsóbb marketing eszköz. De mitől fogom én kinyitni a londoni Nemzeti hírlevélét?

– Attól, hogy olyan szó, fogalom szerepel a levél tárgyában, ami felkelti az érdeklődését. Ezt tudjuk tesztelni. Ugyanazt a hírlevelet többféle tárgy megadásával kezdjük kiküldeni, és egy szoftver azt figyeli, hogy mondjuk az első száz levél esetében melyik tárggyal ellátott levelet nyitották meg többen, és a program eszerint módosítja a többi kiküldendő hírlevél tárgyát. Ez egy példa arra, hogy folyamatosan tudjuk finomítani a célzott kommunikációt.

Az angol kulturális szcénában az új technológiák ilyen mélységű használata már általános?

– Az üzleti világban ez a trend, a kulturális intézmények esetében ez a gondolkodásmód még viszonylag új, mi is új fiúk vagyunk ezen a téren. Meggyőződésem, hogy a kulturális szférában is ez a jövő. Arra azonban figyelni kell, hogy ami az üzleti világban még elfogadható, az a kultúrában már nyomulásnak hathat, és nem segít, hanem visszaüt.

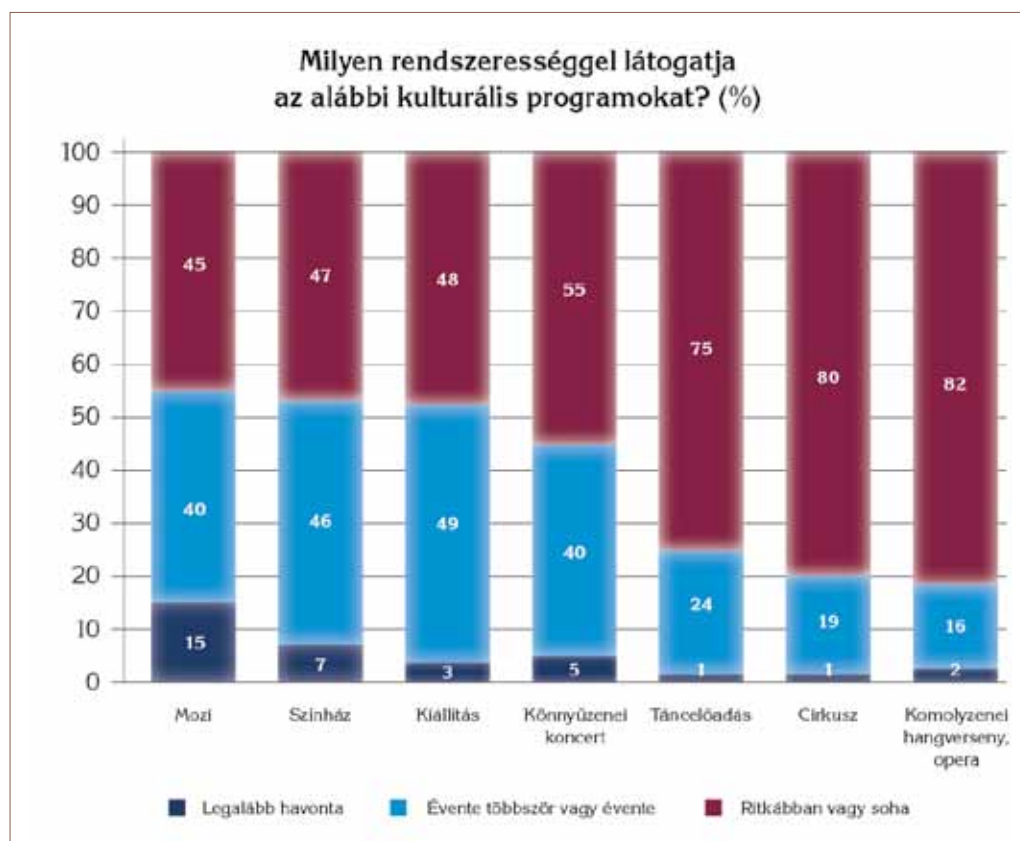
A marketingnek a munkaszervezeten belüli presztízsről beszéltünk az elején. Hogyan mutatkozik meg ez az intézmény költségvetésében?

– A mintegy 100 millió font teljes költségvetés 1,5 százaléka jut marketingre, ami egy ekkora színházhoz mérten „konzervatívnak” mondható arány, az üzleti alapon működő színházakkal összevetve pedig hihetetlenül alacsony. Ehhez azt érdemes tudni még, hogy körülbelül 20 százalék állami támogatás mellett 80 százalék saját bevételből működik a Nemzeti, és ennek valamivel több mint a felét a jegybevétel adja. Sokféle dolgot csinálunk az előadások, az egész Egyesült Királyságban szervezett turnék és a mozivetítések jegyeladásának a támogatásán kívül. Foglalkozunk a szponzorációval, a támogató tagsággal, az oktatási központtal, több éttermet működtetünk, és hozzánk tartozik a házlátogatási program, az ajándéktárgyak árusítása is... A legnépszerűbb egy konyharuha, amelyen piktogramok mutatják, melyik Shakespeare drámában milyen módon és hányan haltak meg.

Mi jelenti ma a legnagyobb kihívást?

– Egy öregedő társadalomban kell megtalálni azokat az eszközöket, amellyel a felnövekvő generációk becsábíthatók a színházba, akiknek a színházba járás már nem olyan evidencia, mint az idősebbeknek. Ennek eszköze ma a közösségépítés.

KORNYA ISTVÁN

„...egy rendszeresen színházba járó magyar embert elsősorban kíváncsinak, nyitottnak, intelligensnek, műveltnak, jól öltözöttnek látunk... Ezzel szemben nem mondhatjuk el róla, hogy fiatal, „trendi” és sznob...”

„SZÍNHÁZ, VAGY AMIT AKARTOK...”

Egy kutatás eredményei a teátrumok és a nézők kapcsolatáról

Milyen kapcsolat van az ember és a színház között, valamint hogy milyen kép él a színházról a néző fejében? A Magyar Teátrumi Társaság és a Századvég Alapítvány közös kutatásában erre kerestük a választ.

Hogy jobban megismerjük a színházlátogató motivációját és preferenciáit, mindenképp egy távolabbi perspektívából kell kiindulnunk. Egyáltalán mi a kultúrafogyasztási preferenciája a felnőtt magyar lakosságnak? Kik, milyen társadalmi csoportok járnak a leggyakrabban színházba? Hova pozícionálják az emberek a színházat a kulturális térképen? Minek hatására válunk színházfogyasztóvá? Rengeteg ilyen izgalmas kérdést kell körbejárnunk ahhoz, hogy közelebb kerüljünk a NÉZŐ-höz.

Ember és színház

A felmérés eredményei rávilágítottak arra, hogy a lakosság kultúrafogyasztási térképén igen előkelő helyen van a színház. A mozi után a 2. helyen szerepel a rangsorban, önbevallás szerint a megkérdezettek 53 százaléka évente legalább egyszer elmegy színházba. Feltehetően az önbevallás a tényadatoknál kissé szebb képet mutat, de érdemes ezt a réteget potenciális célközönségként alapul venni, bennük megvan az a „hajtóerő”, ami által rendszeres vagy rendszeresebb színházlátogatókká válhatnak.

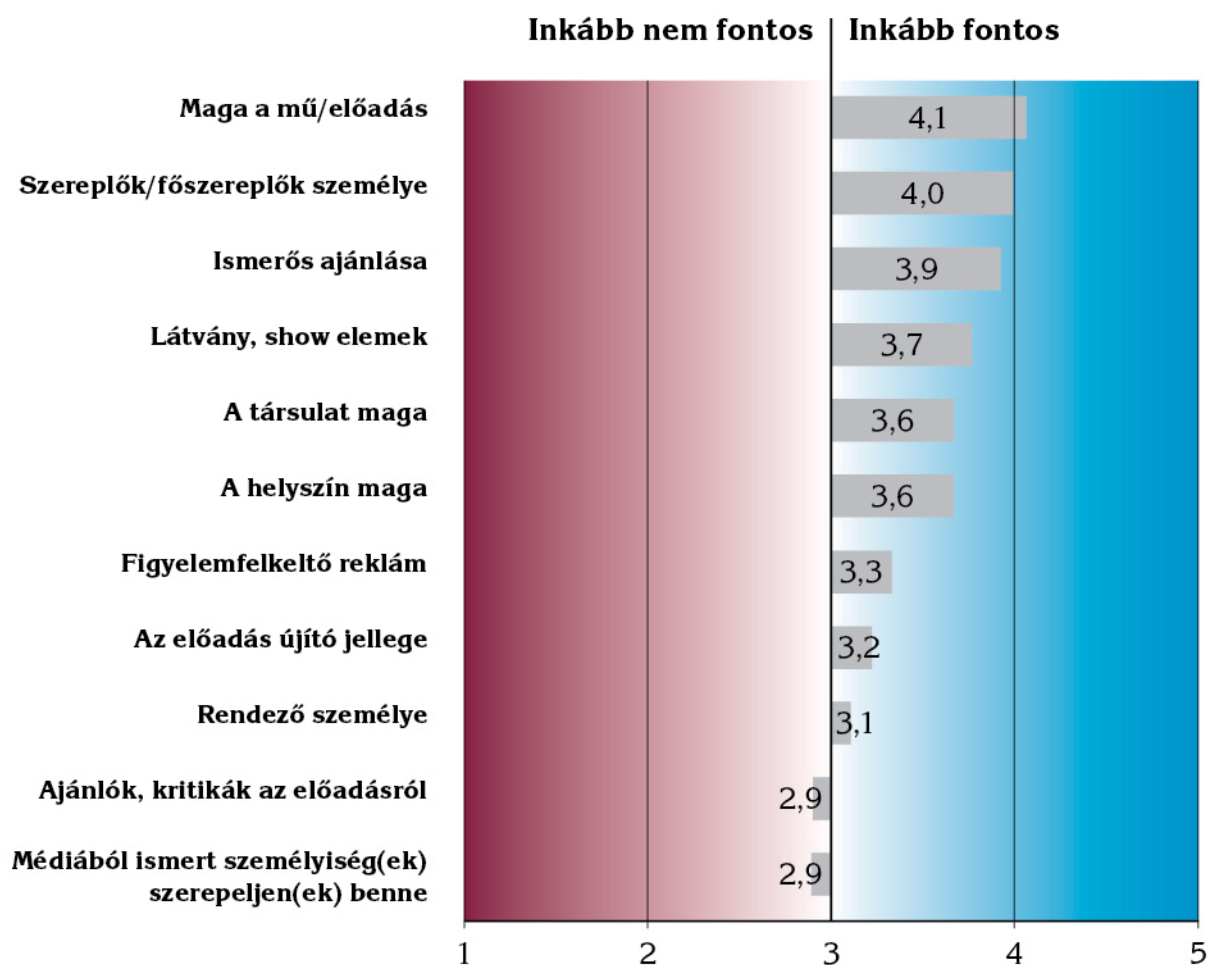
De melyik ez a réteg? Az eredmények szerint például szoros összefüggés van a színházlátogatási gyakoriság és az életkor között, a fiatalabbak gyakrabban járnak színházba, azonban a legintenzívebben a 40–49 éves korosztály látogatja a teátrumokat. Egyértelmű az összefüggés az iskolázottsággal, a magasabb iskolai végzettségűek gyakrabban mennek színházba. Ezzel szorosan összefügg a műveltség, a magukat műveltebbnek tartók gyakrabban látogatják az előadásokat. A színházba járók alapvetően intenzívebb kultúrafogyasztók, legyen szó moziról, kiállításról vagy akár könnyűzenei koncertről.

A fővárosban és a vidéki városokban lakók egyaránt gyakran járnak színházba, sőt a vidéki városok esetében nagyobb a havi rendszeresség aránya. Ennek feltehetően az az egyik oka, hogy Budapesthez képest vidéken kevésbé sokszínű a kulturális paletta, a másik pedig, hogy a vidéki színházak esetében nagyobb a bérletes közönség, ami a fővárosra kevésbé jellemző.

Fontos a szocializáció szerepe a színház és az ember kapcsolatában. Gyakrabban járnak színházba azok, akik gyerekként vagy a családjuk-

Általában mennyire fontosak Önnek az alábbi szempontok egy színházi előadás kiválasztásakor?

Színházi előadásokat legalább évente látogatók releváns válaszainak átlaga, 1-től 5-ig tartó skála átlaga, ahol az 1=egyáltalán nem fontos, 5=teljes mértékben fontos

A kutatás módszertana: CATI módszer 1000 véletlenszerűen kiválasztott felnőttkorú személy megkérdezésével, adatfelvétel időpontja: 2015. szeptember 3-10., hibahatár: +/- 3,2%.

kal, vagy az iskolával látogatták az előadásokat. Hasonló a barátok, ismerősök hatása: ha a közvetlen környezetünkben lévők színház-fogyasztók, nagyobb valószínűséggel válunk mi is azzá. A barátok, ismerősök szerepe más szempontból is meghatározó, az ő ajánlásuk nagyban befolyásolja azt, hogy egy előadást megnézzünk-e vagy sem, ez egy olyan közvetlen kommunikációs csatorna, amire a színháznak mindenképp érdemes építenie.

Miért nem?

Nem érdekli, nincs ideje, nincs a közelben színház, túl drágának találja. Ezeket a válaszokat kaptuk arra a kérdésre, mi az oka annak, hogy valaki nem jár színházba. Ezekből a válaszokból egyet mindenképp érdemes kiemelni, az anyagi oldalt. Azok, akik drágának találják a színházat, jellemzően magasan felülértékelik egy átlagos színházjegy árát. A hivatalos statisztikák 1500–2000 forint körüli átlagos jegyárat említenek, a megkérdezettek 3500 forint köré pozícionálták, az említett csoport viszont jóval e feletti árat határozott meg.

A közönség a társadalom szemében

Nemcsak az az érdekes, hogy milyen demográfiai tulajdonságokkal írható le a potenciális közönség, hanem az is, hogy a társadalom milyennek látja, milyen tulajdonságokkal ruházza fel a színházba járókat. A kutatás szerint egy rendszeresen színházba járó magyar embert elsősorban kíváncsinak, nyitottnak, intelligensnek, műveltnek, jól öltözöttnek látunk, azaz mind belső, mind külső tulajdonságaira az igényesség jellemző. Ezzel szemben nem mondhatjuk el róla, hogy fiatal, „trendi” és sznob. Ebből a háromból az utóbbi kettő kiemelten fontos, hiszen láthatóan az emberek egyáltalán nem divatként vagy a magamutogatás eszközeként tekintenek a színházra, azaz valós, tartalmas értéket hordoz.

Mit kíván a magyar színházlátogató?

Könnyedebb vagy nehezebb műfajok? Inkább szórakoztasson vagy elgondolkodtasson? Egyáltalán minek a hatására döntenek a színház-

„Minek hatására döntünk egy előadás mellett? A legfontosabb szempontok: maga a mű, a szereplők és a főszereplő személye, valamint az ismerős ajánlása. Ezzel szemben a legkevésbé fontos, hogy a médiából is ismert személy szerepeljen benne, a kritikák vagy ajánlók az előadásról és a rendező személye.”

ba járok, hogy melyik előadást választják? Ezeket a témákat azokkal jártuk körbe, akik saját bevallásuk szerint legalább évente egyszer megnéznék egy előadást. A megkérdezettek több mint négyötöde elsősorban a könnyedebb, szórakoztató darabokat kedveli, a kedvenc műfajok listájának dobogós helyein a vígjáték, a musical és az operett szerepelnek. Ez az eredmény egybevág azzal is, hogy a megkérdezettek a legnagyobb arányban a színház szórakoztató funkcióját emelték ki elsőként.

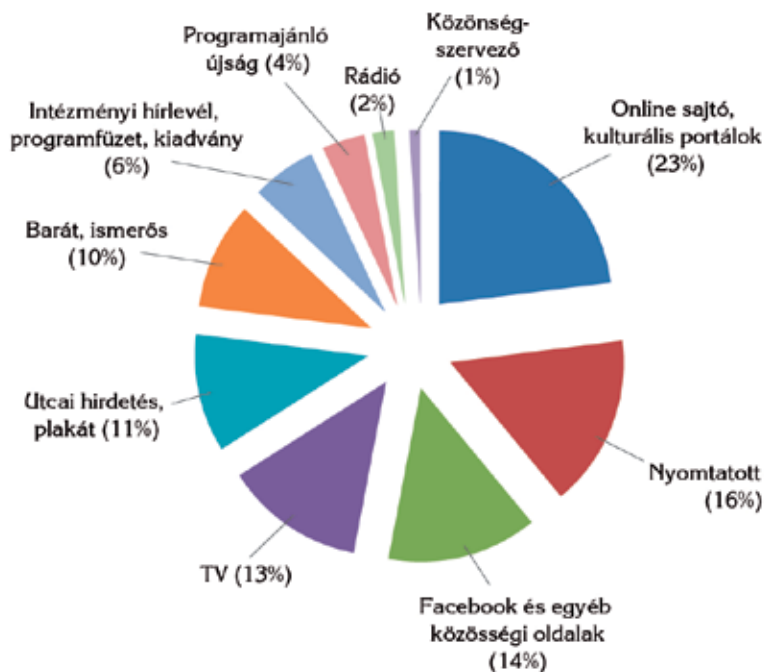
Izgalmas eredmények születtek abban a kérdésben, hogy minek hatására döntünk egy előadás mellett. A legfontosabb szempontok: maga a mű, a szereplők és a főszereplő személye, valamint az ismerős ajánlása. Ezzel szemben a legkevésbé fontos, hogy a médiából is ismert személy szerepeljen benne, a kritikák vagy ajánlók az előadásról és a rendező személye.

Érdekes megnézni, hogy egyes társadalmi csoportoknak mi a preferenciája e téren. A fiataloknak például kevésbé fontos a szereplő/főszereplő személye, feltehetően azért, mert ez a réteg a legnyitottabb az alternatív előadásokra, amelyekben jellemzően kevésbé emelnek ki főszereplőket. A látvány és a show-elemek a fiataloknál és az alacsonyabb iskolai végzettségűeknél döntő. A helyszín presztízse elsősorban a magasabb jövedelmi státuszúak számára fontos. A rendező személye az idősebb generációkat és a magukat műveltebbnek tartókat érdekli jobban. Érdekes a színház és a média viszonya, a kutatás rávilágít arra is: fontos, hogy egy színész szerepeljen filmekben is, viszont egy celeb szerepeltetése színházi előadásokban nem mondható vonzósnak a színházlátogatók számára.

Kedvenc színész

Akinek van kedvenc színésze, annak már van valamiféle kapcsolata a színházművészettel. Erre a felvetésre alapozva kérdeztük meg az embereket, hogy ki a kedvenc, ma is aktív magyar színészük. A válaszadók

Milyen forrásból tájékozódik elsősorban kulturális programokról? (színházi előadásokat legalább évente látogatók, %)

A színházlátogatók tájékozási forrása jelentősen átalakult és nagy része áttevődött az online térbe. Ma már legalább annyian tájékozódnak elsősorban kulturális portálokról vagy közösségi oldalakról, mint nyomtatott felületekről (programfüzet, sajtó, plakát stb.). Meglepő, hogy a közönségszervezők szerepe e téren rendkívül csekély.

70 százaléka említett kedvenc színészt, összességében több mint 130-at, ami önmagában megdöbbentően sok. Megvizsgálva a kedvencek összetételét, látható, hogy mindössze 2 százalékuk nem szerepelt filmekben vagy tévéműsorokban akár szereplőként, akár házigazdaként vagy műsorvezetőként. 85 százalékuk kapott valamilyen díjat vagy szakmai elismerést. A válaszadók számára egy színész esetében fontos a sokszínűség és a szakmai oldal, ugyanakkor érezhető a média erősítő hatása is a kedvencé válás folyamatában. A leggyakrabban említett kedvencek: Törőcsik Mari, Hernádi Judit, Bodrogi Gyula, Gálvölgyi János, Rudolf Péter, Eszenyi Enikő, Koltai Róbert.

A jövő közönsége

Összességében elmondható tehát, hogy a színház presztízse magas, éppen a közvetlen, személyes kulturális élményből fakadóan. A megkérdezettek kiemelten fontosnak tartják a fiatalok színházi nevelését elsősorban a műveltség és kultúra oldaláról, ugyanakkor a színházak szemszögéből ők jelentik a jövő közönségét, akiket ha időben és jól szólítanak meg – akár közvetlenül, akár az iskolán, családon vagy barátokon keresztül –, később is rendszeres látogatók lehetnek.

HIDVÉGI ÁRON

A szerző a Századvég Politikai Iskola Alapítvány közvélemény- és piackutatási igazgatója

RENDEZŐ ÉS MARKETING

Bérczes László: Nyitott vagyok rá

Rendezés és marketing – a két fogalom benn, a próbateremben nem is találkozik egymással. Marketing szempontok nem befolyásolhatják, hogyan fejtjük meg Shakespeare-t, Csehovot vagy most én egy kortárs író darabot. Ebből tévesen azt is gondolhatnám, egy rendezőnek nem kell marketinggel foglalkozni.

Amikor meghívtak erre a konferenciára, érintkezési pontot kerestem a rendezés és a marketing között, majd pánikszerű önképzésbe kezdtem. Olvastam például, hogy az előadás bruttó jegybevételének 20-25 százalékát kell reklámra fordítani. Nem tudom, ez hol történik meg. Az Ördögkatlanban 4 százalékot fordítunk rá, a kaposvári színháznál tán még annyit sem, az Ördögkatlanban nincs külön marketinges, a hiányát kreativitással próbáljuk pótolni.

Egyet világosan látni kell: az online felületek fontosságát. És itt számít igazán az ötletesség. A szegény ember legyen kreatív. A próbafolyamat közben nincs mit marketingezni, az ember minél jobban meg szeretné rendezni az előadást, és nyilván fontos a darab, a színészválasztás és még nagyon sok minden más.

Ma már belátom, és nyitott vagyok rá, hogy a marketingre kell figyelmet fordítani, abszolút szükséges, mert önmagában nem elég a jó minőség, be kell „rendesen csomagolni” a produkciót.

Bérczes László, a kaposvári Csiky Gergely Színház rendezője és dramaturgja, az Ördögkatlan Fesztivál vezetője

Szente Vajk: Sikerkampány

A Madách Színházban már a darabválasztásnál is fontos szerepet játszik a marketing. Olyan vonzó címet kell találnunk, amiből a néző azt érzi, ha eljön, valami jó fogja érni. A következő lépés a szerezposztás, ahol a nézők számára ismert, de még inkább elismert színészek választása szintén előny. Majd elkezdődik a próbaidőszak. Az olvasópróbán kinyitjuk a próbaterem ajtaját és a premierig nem csukjuk be. Bármikor, bárki bejöhet, fotózhat, interjút készíthet.

Természetesen kihasználjuk a facebook lehetőségeit, de ma már azt is figyelmesen kell csinálni. Sokkal erősebb reklámerkő van annak, ha egy ismert színész nő a ruhapróbájáról egy önmaga által készített fotót tesz ki, mintha a színház a plakátját osztja meg.

A marketing területén a sikerkampányban is nagy lépést tett előre a Madách Színház az utóbbi időben. A sikeres előadásaink marketingje nem ér véget a bemutató pillanatában. Kipróbálunk új ötleteket, így például szinte minden előadáshoz készítettünk egy három dimenziós fotós falat, amit a színház bizonyos helyein állítottunk fel.

A nézők lefényképezhetik magukat például a fantom maszkjával, vagy a *Mamma Mia* egyik díszletelemével, egy görög ablakból kikönyökölve. A képeket megoszthatják a közösségi oldalukon, és ha úgy vesszük, ebben a pillanatban már a színház „marketing szakembereivé” is váltak.

Szente Vajk, színész, rendező, műsorvezető, a Madách Színház tagja

Bozsik Yvette: Minden részletére odafigyelni

Művészként jobban szeretném kivonni magam a marketingből, számomra az alkotói folyamat a lényeg, ugyanakkor megvan az az igényem, hogy a produkció minden részletére odafigyeljek, nem mindegy, milyenek a képek, a plakát, a szórólap.

Rendezői szemmel mindig azokhoz az előadásokhoz fűződtek nagyobb marketingakciók, amelyek kimondottan társadalmi problémát érintettek, mint például a *Lelektánc* című előadásom, amelyben mozgássérültek, fogyatékosok, vakok szerepeltek ép táncosokkal együtt, vagy a *Minden ötödik órában*, ahol a családon belüli erőszak volt a téma.

A gyerekszínház viszont tud működni nagyobb reklámkampány nélkül is. A legsikeresebb, legtöbbet utazott előadásunk, a *Négy évszak* című „csecsemő-színházi” produkció, amelyet tíz éve játszunk a legkisebb községtől kezdve Párizsig, amit valahogy nem kellett sosem „eladni”. Ez egy egészen kivételes előadás, olyan közösségi élményt ad a babáknak és szülőknek egyszerre, amihez már nem kell marketinget tenni. Ha az ember különleges produkciót készít, az képes eladni önmagát.

Bozsik Yvette, koreográfus, a Bozsik Yvette Társulat vezetője

„Az egyes előadások önálló arculatot kapnak a művészi plakátok segítségével, de sokszor használjuk az előadásban szereplő színészeket megjelenítő fotóplakátokat is.” – Az Éden földön plakátjának két verziója

NEMZETI – KÖZÖS NÉZŐPONT

A színházi előadás: termék. Termék, melyet művészek hoznak létre azért, hogy szórakoztassanak, elgondolkoztassanak, nevetessenek vagy megrikassanak. Termék, mely versenyre kel más színházak más előadásaival, meg más kulturális termékekkel, meg a szórakoztatóipar mives vagy kevésbé mives produktumaival.

A terméket el kell adni. Mit sem ér, ha senki nem kíváncsi rá, nem veszi meg, nem költ rá idejéből, pénzéből, energiájából. Csak a jó terméket lehet eladni – legalábbis hosszú távon. Rövid távon – erős reklámmal, erőszakos tukmálással – persze mindent megvesznek az emberek, ilyenén tette őket rettentően mediatizált világunk: amit nagy erővel üvöltötenek a füledbe, arcodba, az biztos jó és fogyasztandó. De nagyobb távlatban csak a jó termék piacképes, csak a minőségi színházi előadás talál nézőre.

Persze visszafelé is igaz ez: hiába jó a termék, jó az előadás, ha nem tud róla senki, ha nincsen ízlésesen, ínycsiklandóan becsomagolva, azaz, ha nem jó a marketingje. Marketing: olyan természetességgel használjuk ezt az angol eredetű szót, mintha a mindig is a miénk lett volna. A market szó piacot jelent: a marketing tehát piacolás. Márpedig a piacra terméket viszünk eladni, azon keresni akarunk, megtermelni a bevételt ahhoz, hogy befektethessünk a következő termékünkbe. Itt el is dől tehát az a sokszor előkerülő vita: termék-e a művészet? Hogyan

lenne az, hiszen látjuk: már a szakszó, a közkeletben használt marketing szó is azt jelzi: piacolunk vele.

Maga a Nemzeti Színház, valamint előadásai kiemelt kulturális termékek. Nem feltétlenül csak az előadások minősége és magas közfinanszírozása okán. Hanem azért, mert a Nemzeti felé kiemelt a figyelem és a kritikus szemlélet. A magyar kultúra – egyébként annak jelenlegi szinterei is – harcos história. A hazai kulturális szcéna mindig is ideológiák, filozófiák csatateret volt, persze valószínűleg így van ez máshol, más országokban is. A Nemzeti Színház ennek megfelelően ennek a kulturális vitának mindig is kiemelt ütközőpontja volt és lesz. Ezért aztán termékei, azaz előadásai is erős izgalmat és vitát generálnak.

Amikor tehát a Nemzeti marketing munkájáról gondolkodunk, érdemes figyelembe venni ezt a kultúrharcos terepet. Sokféleképpen lehet ezt kezelni marketing eszközökkel: lehet tompítani, lehet hegyezni, lehet a kiegyezés felé menni, lehet „beleállni”.

Megújult a nemzeti.hu

Áttekinthető, a kínálatunkat hangsúlyozó és a jegyvásárlást segítő új honlap várja a Nemzeti Színház iránt érdeklődőket. A website mobil eszközökön is jól használható immár, hiszen ma már általános, hogy a böngészők harmada telefonról kapcsolódik a hálóra.

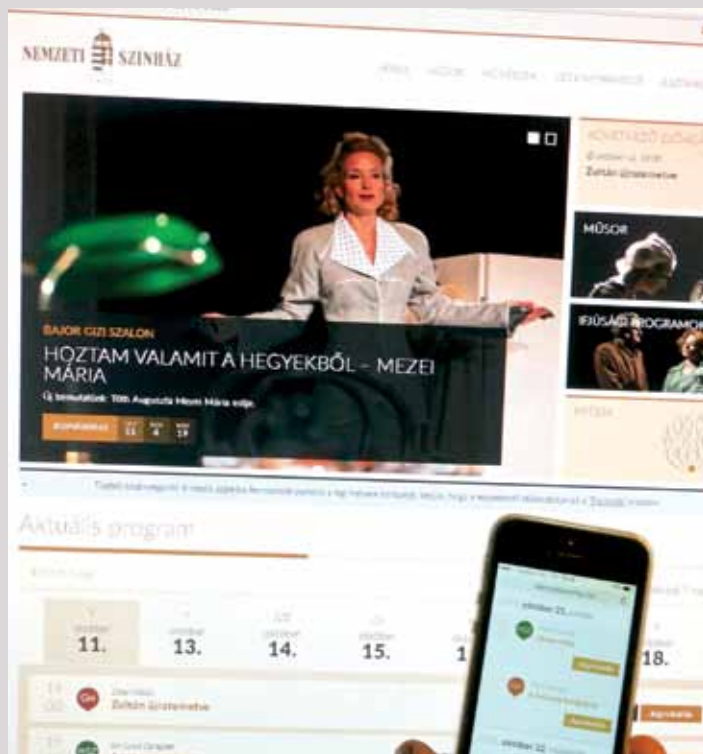
Egyszerűsítettük a jegyvásárlást: a honlap és a Jegymester Kft. szervei most már valós időben képesek együttműködni, reméljük, hogy az online vásárlók észrevették és díjazták ezt a korszerűsítést.

Szerkezetileg is újragondoltuk a honlapot. A cél az volt, hogy ha valakinek eszébe jutunk, azonnal láthassa az abban a pillanatban aktuális kínálatunkat, vagy dátumok, helyszínek, művészek szerint válogathasson abból.

Javult a közösségi oldalakkal is az együttműködés, a tartalmakat mindenféle módon meg tudják osztani olvasóink.

A fejlesztés nem ért véget. A híreket, műsort, alapvető információkat szolgáló részt adtuk át most. Rövidesen nyílik a „Magazin” a hosszabb, olvasmányosabb írásoknak. Ez lesz a digitális otthona a Nemzeti Magazinnak és a Szcenáriumnak. Új kereső-rendszer, sajtó-modul, hírlevélküldő lép üzembe.

A távlati célok között szerepel egy harmadik blokk is, a „Digitális Nemzeti”. Szeretnénk elérhetővé tenni a Nemzeti Színház archívumát.

A Nemzeti marketingmunkáját három metszetben érdemes elemezni.

Az első magának az intézménynek, az „első színháznak” a definiálása, a hazai közéletben való elhelyezése, ha úgy tetszik: imázsának felépítése és gondozása. A Vidnyánszky Attila vezette színház „erőműként” a gondolati sokszínűség, a friss és újító színházi nyelv megalkuvás nélküli alkalmazójaként a nemzetközi színházi térben pozicionálva definiálja magát. Nyitott, ugyanakkor a Nemzeti legjobb hagyományainak továbbvivője. Ezért választotta szlogenjének a „Közös nézőpont” szókapcsolatot, emellett vizuális megjelenésében a tradíciókat, az alapításkori betűtípust és a magyar címet használja. Mindez együtt azt kívánja érzékelteni, hogy minden és mindenki megtalálja benne a helyét, másfelől pedig azt, hogy a nézőt helyezi középpontba.

A második metszet maguknak az előadásoknak a hírverése. A hagyományos eszközökön kívül, mint például a plakátok, használja a videotrailereket, a rádió- és tévéreklámokat, az online, köztéri és print

hirdetéseket. Az egyes előadások önálló arculatot kapnak a művészi plakátok segítségével, de sokszor használjuk az előadásban szereplő színészeket megjelenítő fotóslakátokat is.

A harmadik metszet a nézőkkel történő minél személyesebb kapcsolat kialakítása. Ennek eszköze az olvasó által éppen kézben tartott Nemzeti Magazin, a közösségi oldalak tervszerű használata, a hírlevél rendszer, a havonta két-két különböző előadáshoz kapcsolódó közönségtalálkozó és „ráhangoló” beszélgetések. Ezek az eszközök fajlagosan olcsók a marketing lehetőségek közül, ráadásul a nézők és a Nemzeti közötti személyes kapcsolat kialakításának lehetőségeit kínálják.

A Nemzeti Színház programadó és vezető szerepre törekszik a hazai színházi világban. Nyilvánosság előtti megjelenése határozott, őszinte és figyelemkeltő: ezt kívánja a színház definíciója, ereje és a rá irányuló közfigyelem.

SZABÓ LÁSZLÓ
a Nemzeti Színház kommunikációs vezetője

KISBOLYGÓK ÉS FÉNYES CSILLAGOK

Szűcs Nelli a színpadi változások állandóságáról, az élő és kortalan előadásokról, a nagy elődök példájáról és titkokról

Szűcs Nelinek, az érettségi előtt álló tiszaujlaki diáknak annak idején azért javasolta a tanára, hogy jelentkezzen a színművészetire, mert ott majd kedvére énekelhet, komédiázhat. Fel is vették a kijevei főiskolára. Azóta nagy utat járt be: Beregszász és Debrecen után következett a Nemzeti Színház. Egykori tanárának igaza lett: lassan húsz éve kedvére énekelhet, komédiázhat – mégsem lett komika vagy primadonna. Azt mondja, a primadonna csak primadonna, viszont egy jó színész bármilyen szerepbe belebújhat.

„Azt tanultam, és ezt tapasztalom is: a színház lüktető, élő szervezet. Változnak a nézők, a színészek, az emberi viszonyok. Minden előadás egy kicsit más. Nekem mindennap előlről kell kezdenem az egészet. Mindig újra kell fűznöm a gyöngyöket.”

Kezdjük a végén! Volt már darabtemetésen? Arra gondolok, amikor szabadon, kedvére komédiázhatott volna.

– Darabtemetésünk még nem volt. Majdnem minden beregszászi előadásunk is több mint tízéves. Amit ma már nem játszunk, arról sem tudtuk előre, hogy mikor lesz vége. Soha nem volt olyan alkalom, amikor azt mondtuk volna, hogy ez lesz az utolsó előadás. Volt olyan – mint például az eredetileg 20 éve bemutatott *Sólyompecsenye*, a Boccaccio *De-kamerónja* alapján készült előadás –, hogy már egy éve nem játszottuk, aztán mégis elővettük. És újra élt. Újra működött. Nincs megállás. Ezek az előadások mindig tovább épülnek, újabb színekkel, újabb tartalmakkal gazdagodnak. Azt tanultam, és ezt tapasztalom is: a színház lüktető, élő szervezet. Változnak a nézők, a színészek, az emberi viszonyok. Minden előadás egy kicsit más. Nekem mindennap előlről kell kezdenem az egészet. Mindig újra kell fűznöm a gyöngyöket.

Semmi rögtönzés?! Váratlan poénkodás?!

– Egy jóhiszemű, a darab keretein belül maradó poén vagy szokatlan reakció lendületet adhat az előadásnak. Előfordulhat, hogy elfárad a színész, bele is fásulhat egy szerepbe, olyankor játékonnyan hathat a provokálás. De ha valaki úgy jön be a színpadra, mintha a munkahelyén kezdené a műszakot, no, akkor már meg is halt az előadás. Hogy Fedák Sárít idézzem: „Ez nem hivatal, ez hivatás!” Itt mindig toppon kell lenni, ha csik, ha fúj. A néző nem kérdezi, hogy ez hányadik előadás, neki az első. A darabtemetésnek is csak akkor van értelme, ha tudja a néző, hogy lekerül a műsorról egy-egy sikerrel játszott darab, és ha korábban már látta, ismeri az előadást, úgy tudja csak értékelni az ilyenkor szoká-

sos meglepetéseket. De nem minden műfaj – leginkább csak a vígjáték vagy egy zenés előadás – viseli el ezt a vidám búcsúztatást.

Vígjátékok, zenés darabok – ezek azok a műfajok, amelyek eddig elkerülték!

– Nem teljesen. Nagy sikerrel játszottuk például a *Karnyónét*. Remek vígjáték! Ráadásul énekelhettem is benne. Vagy Hobóval a *Vadászat* szintén zenés feladat volt. Nem lettem énekes színész, de szeretek énekelni. És ha valamit szívvle csinál az ember, akkor a kisebb hibákat megbocsátja, vagy észre sem veszi a közönség.

De hagyományos, klasszikusnak mondható zenés darabban nem játszott. Nem lett primadonna.

– Egy musicalben részt vehettem. Debrecenben a *West Side Story*-ban én is ott énekeltem – mint Rosalinda – az Amérikákat. A klasszikus operett tényleg kimaradt. De visszakérdezek: mi az, hogy primadonna?! Én inkább jó színész akarok lenni, mint primadonna. Jó színészként lehet valaki primadonna, de nem biztos, hogy minden primadonna jó színész. Egy jó színész bármilyen szerepbe belebújhat. Nekem szerencsém volt, mert nagyon sokféleképpen megmutatkozhattam.

Most éppen – mint Fedák Sári – primadonna lesz, csak nem operettben, hanem az önálló esten!

– Fedák Sári népszerű primadonna volt, rajongott érte a közönség, direkt neki írtak darabokat a szerzők. Sütkérezhetett volna a sikerben, élvezhette volna a rajongók szeretetét, ülhett volna a babérjain, de

ő képes volt váltani, újrakezdeni. Drámai színészként is állta a sarat. Olyan nagy művészekkel emlegették együtt, mint Varsányi Irén, Márkus Emília, Jászai Mari. Szigorú kritikusok írták róla, hogy nagyszerűen táncolt...

A „lábával énekelt”!

– Nagyszerűen táncolt, de a hangjával sem volt semmi baj! Szerencsére maradt néhány felvétel, és bárki hallhatja: tisztán, szépen énekelt. Nem véletlenül játszhatták háromszáznál is többször a *János vitézt*, de a *Bob herceg* is hatalmas siker, százas széria volt. Olyan jól keresett vele, hogy abból épülhetett fel a beregszászi Zsazsa-lak.

Fedák Sári és Szűcs Nelli pályáját hasonlítgatva Beregszász tűnik a legerősebb kapcsolatnak! Onnan eredeztethető az érdeklődés?

– Nem nagyon éreztem én otthon a Fedák-kultuszt. Azt persze tudtuk, hogy ott született a híres színésznő. Maradtak fenn vele kapcsolatos történetek. Emléktábla is van az egykori kúrián. De nem a közös szülőföld vagy a beregszászi hagyományok ápolása miatt kezdtem el foglalkozni Fedák Sári történetével, hanem az ember miatt! Vidnyánszky Attilának, az igazgatóknak köszönhetem ezt a találkozást is. Tavaly, amikor Attila itt, a Nemzetiben rendezte a Molnár Ferenc-darabot, A fehér felhőt, akkor hívta fel a figyelmemet Fedák Sári emlékirataira, csak annyit mondott: ez te vagy. Óriási élmény volt ez a könyv, a *Te csak most aludjál, Liliom*. Nem tudtam letenni. Nyilván a híres író, Molnár Ferenc és az ünnepezt színésznő legendás kapcsolata miatt is érdekelt, de elsősorban Fedák Sári története érintett meg. Egy ember hihetetlen ereje, tehetsége, az összes tévedése, önkritikája. Róla, érte és miatta készül ez az önálló est. Remélem, sikerül cáfolnom néhány vele kapcsolatos pletykát, igazságtalan vádaskodást. Elsősorban az embert szeretném megmutatni, a művészt, akinek voltak ugyan rossz döntései, és nagy árat kellett fizetnie mindezért – megjárta a poklokat, feljelentették, bebörtönözték, száműzték –, mégis ember tu-

Szűcs Nelli

Jászai-díjas, Érdemes művész. A mai Ukrajna területén lévő Tiszaújlakon született, anyai részről orosz származású színésznő 1993-ban végzett az Állami Karpenko-Karj Színház- és Filmművészeti Főiskolán Kijevben. Azóta Vidnyánszky Attilával dolgozik: máig a beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház tagja, a 2006 és 2013 között a debreceni Csokonai Színház társulatában töltött évek után, 2013 óta a Nemzeti Színház tagja. A 2015/2016-os évadban a *Mesés férfiak szárnyakkal*, a *Körhinta*, a *János vitéz* és a *Ballada a két sebzett hattyúról* előadásokban játszik, októbertől a Fedák Sáriról szóló önálló estben látható, majd fellép a *Szindbád*ban és a *Csongor és Tündében*.

dott maradni. Külföldön is befutott, de ő magyar színésznő volt. Arra vágyott, hogy itthon bizonyíts. Nem magyarkodott, csak magyar volt. És hamisnak bizonyultak vele kapcsolatban az antiszemita-vádak is, hiszen nagyon sok zsidó származású kollégája, barátja volt. Nem akarok én ezzel az előadással politizálni! De azért az eszembe jutott a felkészülés során – amikor mindent, amit csak lehetett elolvastam tőle, és arról a korról, amelyben élt –, hogy semmi sem változott. A politikai játszmák, az elvadult hatalmi harcok ugyanúgy megronthatják az emberi kapcsolatokat, tönkre tehetik, megalázzhatják az embert ma is, mint régen.

Nemcsak játssza Fedák Sári szerepét, de a színlap tanúsága szerint részt vett a színpadra alkalmazásban, a diszlettervezésben is...

– Mindenben! Tényleg teljesen a magaménak érzem ezt az előadást. Nyilván szükségem volt segítőkre, szakemberekre is, de ebben az esetben is megtapasztalhattam, hogy léteznie kell annak a fölöttünk álló

„Hogy Fedák Sárít idézzem: Ez nem hivatal, ez hivatás! Itt mindig toponn kell lenni, ha esik, ha fúj. A néző nem kérdezi, hogy ez hányadik előadás, neki az első.”

erőnek, amely irányít bennünket, igazgatja a dolgainkat. Onnantól kezdve, hogy elolvastam az emlékiratot, és megfogalmazódott bennem az önálló est gondolata, sorra kaptam a jeleket, a megerősítéseket. Működött a vonzás hatalma. Előkerültek elveszettnek hitt kéziratok, kották. Valaki nekem ajándékozta Fedák Sári 1929-ben megjelent könyvét, az *Útközben* című kötetet. Kapcsolatba kerültem Fedák Sári rokonaival. Két barátommal – akikre azóta átragadt az én rajongásom – elmentünk Nyáregyházára is, ahol Sári az utolsó éveit töltötte. Az ottani emléktáblán a név alatt elsőként az szerepel, hogy színművész és csak utána következik a primadonna. Ez is megerősített. Aztán Zsolttal, a férjemmel jártunk a Farkasréti temetőben, és amíg kerestük Fedák Sári sírját, csodálatos találkozások részesei lehettünk. Ahogy ott bolyongtunk, előbb egy idős úr segített nekünk, hogy merre menjünk. Ő pedig úgy sétált ott az egykori művészek sírjai között, mintha régi kedves ismerőseit látogatná. Jó volt látni, hogy vannak még, akik emlékeznek ezekre a fényes csillagokra. Aztán egy hölgy csodálkozott ránk, hogy mi biztos színészek vagyunk, és milyen szép, hogy rózsát viszünk a nagy elődöknek. Ez adta az ötletet, hogy segítenünk kellene a sírgondozást, elég lemondani napi egy kávéról, hogy azoknak a sírjára is kerüljön virág, akiknek esetleg már nincsenek rokonaik, nem élnek a hozzátartozóik. Közben megismerkedtem Dávid Zsuzsával, aki korábban foglalkozott Fedák Sári történetével, és őt kértük fel a rendezésre, közösen készítettük el a forgatókönyvet, együtt találtuk ki az előadást.

Ez az első alkalom, hogy egyedül kell állnia a színpadon!

– Ez az első önálló estem, de vannak azért ennek előzményei. Ilyen például a 2012-ben Debrecenben Hobóval bemutatott *Ballada a két*

sebzett battyiról című előadásunk. Azt ugyan ketten játsszuk, de gyakran állok egyedül a színpadon. Ráadásul kettős szerepem van: hol a telefonközpontos, hol pedig Viszockij szerelme, Marina Vlady vagyok. Nem könnyű feladat.

Biztos vagyok benne, hogy a Fedák Sári-bemutató kapcsán másoknak is eszébe jut majd keresni a két színész között a találkozási pontokat.

Például Fedák Sári egyik legnagyobb sikere a János vitéz volt...

– Én is játszom a János vitézben, bár én a gonosz mostoha vagyok, és a mi előadásunk eredeti, Petőfi Sándor elbeszélő költeménye alapján készült, Fedák Sári pedig a Kacsóh Pongrác-féle daljátékban volt a címszereplő.

Legendás nadrágszerep!

– Nadrágszerepem nekem is volt már. Még a beregszászi színházban mutattuk be a '90-es évek elején Beckett *Godot-ra várva* című darabját. Abban én kaptam Estragon szerepét. Egyébként ezért Nagyváradon egy stúdiószínházi fesztiválon megkaptam a legjobb női alakítás díját.

Petőfi Sándor elbeszélő költeményével akkor találkozott először, amikor itt a Nemzeti Színházban, 2014-ben bemutatták a János vitézt?

– Tudom, hogy minden magyar iskolás tanulja a *János vitézt*, de én úran iskolába jártam, így először a lányunkkal, aztán a fiunkkal olvastam. Nekem nagyon sok bepótolni valóm van még mindig, hiszen a tiszaiújlaki iskolában sem magyar irodalmat, sem magyar történelmet nem tanultunk. De ha én akarom, ha van kedvem hozzá, bepótolom. Ha én magyarnak vallom magam, és én magyar vagyok, akkor számomra ez fontos.

A Fodrásznőben Trill Zsolttal és Kristán Attilával

Lett volna Tiszaújlakon magyar iskola is!

– Amikor én iskolás lettem, a mi falunkban ha valaki azt akarta, hogy boldoguljon a gyermeke, és majd felvegyék valamelyik főiskolára vagy egyetemre, akkor az ukrán iskolába írták. Talán erősebb is volt akkor az ukrán iskola, mint a magyar, de mindenképpen nagyobb esélyt adott a továbbtanulásra. Ki gondolta volna 30-35 évvel ezelőtt Kárpátalján, hogy itt bármi megváltozhat. Eltűnik a vasfüggöny, megnyíltak a sorompók, bármikor szabadon jöhetünk-mehetünk. Annyi haszna azért mégis volt az ukrán iskolának, hogy megtanultam az ukrán nyelvet, igaz, az órákon magyarul sügtünk egymásnak. Én ráadásul édesanyámtól megtanultam az orosz is. Úgy érzem, azzal is több lettem.

Az anyanyelve végül is orosz...

– A családban és a faluban is magyarul beszéltünk. Édesanyám Arhangelszk megyéből származik, édesapám ott volt katoná. Azt hiszem, a mama semmit sem tudott Kárpátaljáról, amikor ideköltözött, de tökéletesen beilleszkedett, elfogadta az itteni szokásokat, megtanult magyarul beszélni, főzni, énekelni. De azért nekünk, a gyerekeknek oroszul is énekel.

Tőle örökölte az éneklés szeretetét?

– Akkoriban minden munkahelyen volt kórus, természetesen a szüleim is kórustagok voltak. Mondhatnám azt is, hogy nekik köszönhetem az éneklés szeretetét, és ez is segített a pályám során, de ennél sokkal fontosabbat örököltam tőlük: a becsületes munka tiszteletét, a szorgalmat, a család szeretetét.

Mit szóltak a szülei, hogy a színművészetire jelentkezik?

– Szerencsém volt, elfogadták a döntésemet. Igaz, édesanyám megijedt egy kicsit, amikor kiderült, hogy felvettek. Nem akarta elhinni, hogy az ő duci kislányából színésznő lehet. Talán a kudarcoktól féltett.

Emlékszik arra, mikor döntötte el, hogy színésznő lesz?

– Gyerekként, fiatal lányként nem sokat töprengtem én azon, mi leszek, ha nagy leszek. Éltem a világom: örültem a tavasznak, a nyárnak, a télen, a hónapnak. Imádtam biciklizni. Jártunk a Tiszára. Nem foglalkoztam a holnappal. Csak amikor a technikatanárom megmutatta az újságban a hirdetést, hogy Kijevben a színművészetin indul egy magyar osztály, akkor kezdett foglalkoztatni a gondolat. A tanáraim talán a nyitottságom, a vidámságom miatt gondolták, hogy ott a helyem. Az iskolában sokat szerepeltem, az ünnepeken, a szavalóversenyeken szép sikereim voltak. De az előválogató előtt arra már időm sem volt, hogy megtanuljak három monológot: csak egy mesét és egy Petőfi-verset, A falu végén kurta kocsmát tudtam, amikor a tanár úr beültetett a kocsjába, és elvitt a beregszászi meghallgatásra. Onnantól kezdve pörögtek az események. Vidnyánszky Attilának köszönhetően, aki a tanárunk volt, olyan csapat jött össze, akikkel képesek voltunk színházat teremteni Beregszászon. Ma is megnyugtató érzés számomra, ha azokkal játszhatom, akikkel együtt kezdtük ezt a pályát. A főiskola előtt egyikünknek sem volt semmilyen színházi tapasztalata, így teljesen tisztán, előítéletek nélkül tudtuk befogadni a legkülönbözőbb törekvéseket. Az nagyon nagy baj, ha valaki csak egyfajta megközelítéshez ragaszkodik, és azt tartja az egyetlen lehetséges megoldásnak. Itt Budapesten óriási a kínálat, nagyon sokféle színházat láthatunk. Meg kell ismerni, és a fiataloknak meg kell mutatni minden lehetőséget.

Fedák Sáriról szokták mondani, hogy ő volt az első celeb. Szűcs Nelliről még nem olvastam egyetlen bulvárhírt sem. Kerüli a nyilvánosságot!

– Ez egy érdekes ellentmondás, mert a férjem is – Trill Zsolt, aki szintén színész – és én is nagyon nyitottak vagyunk, bárkivel szívesen megállunk beszélgetni, sok barátunk van, de azt tényleg nem szeretnénk, ha a magánéletünkön cikkeznének. A színháznak élünk és nem a csillo-

Boszorkány a János vitézben

gásnak. Számunkra természetes, hogy megőrizzük magunkat a pletykáktól, az ismertség hajszolásától. Húsz éve vagyunk együtt Zsolttal, két gyermeket nevelünk. Mindkettőnk számára nagyon fontos a család, a nagycsalád is. Hál' Istennek, még van kihez hazamennünk Kárpátjára. Nincs a mi életünkben semmi különös.

Semmi titok?!

– Azt hiszem, mindenkinek vannak olyan titkai, amelyeket meg kell őriznie. Igaz, én ezekből a titkokból nagyon sok mindent kiadok a színpadon. Sőt, néha egy-egy előadás kapcsán olyan érzelmek, gondolatok is feltörnek belőlem, amelyekre korábban soha nem gondoltam volna. A színház az a csoda, ahol a színész is, a néző is jobban megismerheti önmagát.

Fedák Sári emlékiratait olvasva nem jutott eszébe, hogy jó lenne a saját pályáját is dokumentálni?

– Engem ez egyáltalán nem érdekel. Talán mert időm sincs az írásra, a rólam szóló cikkek rendezgetésére. Még a családi nyaralásainkról sincsenek fényképeink. Talán csak a gyermekeink őrzik majd az emléküket, és esetleg azok, akik láttak bennünket a színházban.

Ennek azért kissé ellentmond a múlt kutatása, nagy elődök iránti tisztelete!

– Minden elismerésem azoké, akik megteremtették, majd felvirágoztatták a magyar nyelvű színjátszást. Ők még valóban fényes csillagok voltak. Én csak egy kisbolygó vagyok.

Elégedetlen eddigi sikereivel?!

– A sikereknek persze örülök, de soha sem lehet az ember elégedett. Az pedig eddigi pályafutásom legnagyobb ajándéka, hogy kisbolygó lehetek egy nagy színházi rendszerben.

Ballada a két sebtzett hattyúról

Miért mondja, hogy kisbolygó?

– Megmagyarázom. Amikor Vidnyánszky Attila lett a Nemzeti Színház igazgatója, és mi hatan beregszászi színészek – Kristán Attila, Rácz Jóska, Varga Jóska, Tóth Laci, a férjem, Trill Zolt és én – eljöttünk vele Debrecenből, az ottani barátaink rendeztek nekünk egy kis búcsúztatót. Borbély Szilárd, az író – Isten nyugtassa – egy térképen bejelölte, ki hol született. Olyan volt ez a rajz, mint egy csillagkép. Kiderült, hogy azok a települések, ahonnan indultunk: Beregszász, Tiszaújlak, Sárosoroszi, Bányó, Bene, mind ott vannak egymástól néhány kilométerre, és ha összekötjük ezeket a pontokat, kirajzolódik egy ellipszis, és középen ott van Nagymuzsaly, Vidnyánszky Attila faluja. Végül is ő fedezett fel bennünket, ő indított el ezen a pályán, és ma is igazodási pontot jelent mindannyiunk számára.

FILIP GABRIELLA

Orosz István grafikája

Tar Sándor

Lágy eső

Szép lánya van Bódognak, és ez nem is lenne baj, sőt gyönyörűség, boldogság, csak hogy Bódogot leszázalékolták valami lassan ölő betegség miatt, ami ugyan nem fertőző, azt mondták neki, mégis úgy tudják az utcában, hogy meghal nemsoká, és akkor mi lesz a feleségével és a lányával, Julival? Volt még egy kisfiú is, de azt szinte észre sem vették, tette a dolgát az aprójószág között, néha kinézett az utcára, egyéb semmi. Bódog nem foglalkozott a betegségével, nagyszerű kosarakat tudott fonni sárgavesszőből, fagyalból udvarseprőket csinált, kenyérszaggató kosarakat csuhéból, de ki süt manapság kenyeret? Mégis veszik, lehet benne tojást is tartani, kenyeret, a héjába sült krumplit melegen tartja, ha letakarják egy tiszta ruhával, az urak pedig dísznek teszik ki a falra, hogy lássák. De Bódog kutyát, macskát, disznót is tud herélni, hívják mindenhová, és a malac töke hagymában, paprikával sütve nagyon jó, Bódog valamikor Csíkban kondás volt, ott tanulta, és tárogatón is nagyon szépen játszik. Ez ugyan Julit nem nagyon érdekli, viszont az utca szívesen hallgatja esténkét, a tárogató hangja messze hangzik, és erre felé nemigen néznek tévét, akkor etetik a jószágot, ami meg utána van,

az már nem érdekes, feküdni kell. Bódogék nehezen, de szépen élnek, a felesége meszelni jár más házakhoz, jól dolgozik és gyorsan, ha kell, főz is lakodalmakban, mosogat utána, takarítást vállal, beteget ápol, tisztába tesz. Egy gondjuk van csak, a nagylány, Juli.

Mert ez a lány maga a május. Az apjuk már a tízéves kora körül tudta, hogy ebből csak baj lehet, mondta is a feleségének, ne öltöztess, ne babrálj a hajával, szép ő így is, mit akarsz? Azt akarom, mondta a felesége, hogy még szebb legyen, és nem érdekel, miket mondasz, te csak tárogatózzál meg heréljél, a lányokhoz én értek. Jó. Juli általában nem csinált semmit, a kerítésen belül állt egy deszkából ácsolt lócafélén, és naphosszat kifelé bámult az utcára. Ez a kerítés ilyen formán épp a melléig ért, mert az is volt neki, de még nem kellett melltartó, megállt úgy is, egy könnyű, nyári ruhában pedig olyan volt, mintha meztelen lenne, és ezt az utcakölykök már rég észrevették. A kerítés előtt nagyra nőtt kender, kábító illatú kenyérmorzsa burjánzott, érintésre sárga virágpor hullt róluk, és felzavart rovarok, pillangók szárnya rebtent. Az anyád istenit, mondta Julinak gyakran Zoli, a kölykök vezére szenvedéllyel, hogy lettél te ilyenén?

Tót Zoli félárva, ő az utcában a rossz fiú, mindig korán kelt, és a boltok elé már hajnalban lerakott tejet, kenyeret dézsmálta a ládákából, valamit enni kell. Napközben pedig néhány kisebb fiú társaságában rongyalkodott vagy udvarolt a kerítés mellett hónapszám, Juli, könnyörgött, gyere már ki! Máskor: meg szeretnék csókolni, hajolj már

kijebbel! Már hogy hajolnék, mondta Juli, honnan veszed, hogy én is meg akarlak csókolni? Akkor csak megnyalnám az arcodat, mi bajod lenne ebből, kérdezte a fiú, sajnálod? Nem, mondta a lány, de te nemrég jöttél a javítóból, a fene se tudja, ki vagy. Nem a javítóból jöttem, helyesbít állandóan a fiú, hanem a vasúti nevelőből, és gyerekkorunkban együtt játszottunk, nem emlékszel? Egyszer kis, színes gatyája elejét odanyomta a lécekhez, fogd meg legalább, kérte, nyúlj hozzá, itt átfér a kezéd, Juli odanyúlt, de el is kapta a kezét gyorsan, mint aki tűzhöz ért, parázshoz, pedig annyi volt az egész, mint egy daganat, meleg dudorodás, a fiút mégis boldoggá tette egy kis időre. Ó, istenem, sóhajtott, ha tudnád, milyen jól esett! Mozdonyszerelő leszek, mondta aztán, miután igazított magán valamit a gatyájába, és a férjed, ha akarod. Nem akarom, mondja Juli, mondtam már, nem leszek senkinek a felesége, a lába kapcája, hanem színésznő, és a lábam előtt fog heverni a világ. Tót Zoli pedig rágyújtott, öngyújtóval, a kisebbek irigykedve nézték. Na nézd csak, Tót Zoli dohányzik, kiáltott fel Juli. Tudok én mást is, mondta a fiú. Na, ne mondd, incselkedett vele a lány, gyerek vagy még te, szappanevő, hiába cigizel, nem azon múlik. Hát min? Látod, még azt sem tudod, na? Én ne tudnám, vitatkozott a fiú, na, megmutassam, min múlik? Na, mutasd! A fiú körülnézett, majd hirtelen közellépett a kerítéshez és letolta a gatyája elejét. Ennyi elég lesz, kérdezte. Ó, te disznó, mondta Juli izgatottan nevetve, és elfordult, az arca csupa láng.

Ennyi általában már elég szokott lenni, hogy egy kamaszlány álma nyugtalan legyen, és az ébrenléte is képekkel teljen meg, Juli azonban a történeteket nem hozta össze a szerelemmel, egy koszlott sportgatyá vázna volt csak, amit érintett, benne egy élő test, valami, amivel pisil, látta ő már az öccse kis nudliját épp elégszer, nincs abban semmi. Nála a szerelem éteri volt és gyönyörű, mint abban a színházban, ahová az osztállyal vitték őket, és ahol az a szerelmespár, akiket láttak, a lány valami erkélyen, a fiú lent, az utcán, úgy tudtak epekedni egymásért, ahogyan Tót Zoli soha nem lesz képes. Ő viszont igen. Azt, hogy éteri, a tanárnő mondta, de nem magyarázta meg, mi is az, így aztán mindenki arra gondolt, amire akart, a fiúnak akkor is mocskos volt a fantáziájuk, azon röhögcséltek, hogy milyen fiú az, aki nem tudott azon a fán felmászni arra az erkélyre, hogy ott aztán adjad neki. Vagy valami hátsó lépcsőn. Tót Zoli szerint a lány is lemehetett volna valahogy, otthon volt, tudta a járást. Juli viszont rögtön Júliának képzelte magát, nézegette magát otthon a tükörben, és arra a következtetésre jutott, hogy ő mégis csak szebb, az a nő öreg is volt ahhoz a fiúhoz és határozatlan, meg is járta a végén. Ezt beleírta a dolgozatba is, amit a tanárnő íratott velük az előadásról. Mert már az elején meg kellett volna mondani a szülőknek, hogy márpedig ő szereti Rómeót és hozzámegy, ha pedig nem tetszik,

„...nem vagy te
Rómeó, mondta,
amitől a fiú arca
felhős lett. Nem,
kérdezte aztán. Nem,
mondta Juli, de én
Júlia vagyok, na?
Nem? De, mondta
Zoli csüggedten, majd
egy borotvapengét
varázsolt elő
valahonnan...”

összeállnak, mint Szűcs Zsuzsáék, és elmennek albérletbe. Juli viszont Tót Zolinak mondta meg kerek-perec, hogy soha nem lesz az övé, ne is erőlködjön. Akkor, mikor megint megérintette neki, sőt, azt is engedte, hogy a fiú felnyúljon a melléhez, melyek kitüremkedtek a lécek fölött, de csak éppen hogy. Zoli csókolgatta utána saját kezét, majd szomorúan mosolygott, a kicsiket hazazavarta, egyedül akart lenni a bánatával, meg a lánnyal.

Meleg volt, fülledt hőség, és a fiú nem értette az egészet, hogy van az, hogy ő szereti, kívánja ezt a lányt az olvadásig, Juli pedig őt nem. Gyere már ki onnan, kérte ismét, többször is, de a lány csak nevette az egészet, nem vagy te Rómeó, mondta, amitől a fiú arca felhős lett. Nem, kérdezte aztán. Nem, mondta Juli, de én Júlia vagyok, na? Nem? De, mondta Zoli csüggedten, majd egy borotvapengét varázsolt elő valahonnan, és hirtelen végighúzta mindkét csuklóján, melyekből azonnal kibuggyant a vér, közben a szájában cigaretta füstölgött, az arca pedig hirtelen vidám lett, mintha nem is vele történne az egész. Majd kijössz te mindjárt, gondolta, később a kerítésre kente a vérét, de a lány már rég eltűnt és a többi kölyök is. A seb nem volt mély, a fiú csuklóján már látszott néhány forradás, ismerte ő a dörgést. De most csak ő tudta, mit érez, és ettől hirtelen magára maradt. A rohadt kurva, motyogta magában, hagyná, hogy meghaljak. Leült a kerítés tövébe, sóhajtott, majd lehunyt szemmel sírni kezdett, még vérző keze a nadrágjára simult, és könnyes arcán nemsokára kiült a gyönyör és a kábulat. Lány, meleg zápor támadt, a fiú ritmikusan mozgó, tornacipős lábánál vér- és esőcseppek verték fel a port.

A cella (Pesti Magyar Színház, 2006)

Elátkozottak és meggyilkoltak (a Moszkvai Művész Színház vendégjátéka a MITEM-en, 2014)

Szentivánéji álom (Nemzeti Színház, 2014)

Az Éjjeli menedékhely próbája (Nemzeti Színház, 2014)

Elillanó pillanatok az örökkévalóságnak

Jó nagyképmű cím, ugye? Pedig igaz. Kézirat sosem ég el – írta Bulgakov –, még száz éve sincs ennek, és hol vagyunk már ettől? Képek milliárdjai az interneten. Márpedig ha valami *oda* fölkerül, az ott is marad. A világ, de legalább a technikai civilizáció végezetéig. Ijesztő.

A színház jelen idő. A fotó múlt. A színház egész. A fotó töredék. A színház eleven. Hús, vér, szag, hang és négy dimenzió. Legalább. A fotó egyetlen, kimerevített, síkba kiterített pillanat.

Színházat fotózni reménytelen. Vagy talán mégsem? Susan Sontag szerint – ki tudna nála többet a fotográfiáról – „egy fotó megfellebbezhetetlen bizonyítéka annak, hogy egy bizonyos dolog megtörtént. A kép torzíthat, mégis mindig megmarad a föltevés, hogy létezik vagy létezett valami olyasmi, ami a képen látható”.

Azt hiszem, ennél pontosabbat nem lehet mondani a színházi fotókról sem. Biztosak lehetünk abban, hogy van, vagy volt valami olyasmi, amit ezek a fotók őriznek. És egy idő után – azaz van itt némi felelősség is – már csak a képek. Ha nem is az előadást, de talán valami lényegesebbet.

Erre törekszem. Megörökíteni néhány öszinte, energiával teli, kifeszített pillanatot az előadások és alkotóik életéből.

EÖRI SZABÓ ZSOLT

A kiállítást megnyitja Bráda Tibor, Munkácsy-díjas festőművész és Blaskó Péter, Kossuth-díjas színművész. Közreműködik: Verebes Ernő író, zeneszerző. A kiállítás kurátora: Keleti Éva fotóművész

mikor? hol?

2015. november 12. – 18 óra

A Magyar Újságírók Országos Szövetségének székháza
1064 Budapest, Vörösmarty utca 47/A

A kiállítás december 11-én 17 órakor Eöri Szabó Zsolt tárlatvezetésével zárul.

Arlequin poli par l'amour (MITEM, 2015)

Mesés férfiak szárnyakkal (Nemzeti Színház, 2014)

A föltámadás szomorúsága. (Nemzeti Színház, 2014)

Vitéz Lélek (Nemzeti Színház, 2013)

Szentivánéji álom (Nemzeti Színház, 2014)

Szentivánéji álom (Nemzeti Színház, 2014)

Godot improvizációk (a kisinyovi Eugène Ionesco
Színház vendégjáték a MITEM-en, 2014)

Ahogy tetszik (Nemzeti Színház, 2014)

Történelmet írunk.

A Múlt-kor történelmi magazin különszámát keresse az újságárusoknál. ◀◀

multkor.tortenelmi.magazin

www.mult-kor.hu/magazin

TRILL ÉS ZSÓTÉR DÍJA

35. alkalommal adták át a Színkritikusok díját 15 kategóriában. 2015-ben a Nemzeti Színház előadása, a magyarországi ősbemutatóként színre került Brandért a legjobb rendezés díját Zsótér Sándor, a legjobb férfi főszereplőnek járó elismerést, a Brandot alakító Trill Zsolt kapta.

TISZTA TAO

A Tiszta TAO Társaságok rendszerét hirdette meg októberben a Nemzeti Színház, a Magyar Állami Operaház, a Fővárosi Nagycirkusz, a veszprémi Petőfi Színház és a szombathelyi Weöres Sándor Színház. A nulla százalékos jutalék körébe belépő előadó-művészeti szervezetek vállalják, hogy egyetlen forint jutalékot sem fizetnek közvetítő cégeknek a társaságiadó-befizetések után. Céljuk, hogy az Európában egyedülálló gyakorlat átlátható legyen, és a vállalati adótámogatások kizárólag művészeti produkciók megvalósítását szolgálják. Az alapítók várják további színházak, társulatok, együttesek csatlakozását.

ALGÉRIÁBA UTAZIK A FODRÁSZNŐ

Az algériai Béjaia nemzetközi színházi fesztiválján (FITB) vendégszerepel november 3-án a Fodrásznő. A hetedik alkalommal megrendezett találkozóra francia, portugál, iraki, pakisztáni, egyiptomi, szíriai, kongói, szenegáli, svájci, német, olasz és szerb társulatok érkeznek.

MÁTÉ-OSZTÁLY A NEMZETIBEN

A budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem Máté Gábor által vezetett negyedéves színészosztálya október közepétől a Nemzetiben készül legközelebbi vizsgaelőadására. John Ford Kár, hogy kurva című darabját Vidnyánszky Attila rendezi.

– Az osztályból többen debreceniek, akik akkor nevelkedtek ott, amikor Vidnyánszky Attila volt a debreceni színház igazgatója. Azt a színházat ismerték meg. És akkor idekerülnek a budapesti tébolyba – nem gondolom, hogy el kellene venni tőlük azt, amin felnőttek. És ebben az országban fognak dolgozni, nem engedhetem ki őket úgy, hogy csak az van a világban, amit én gondolok – nyilatkozta a Heti Válaszban Máté Gábor.

A Színművészeti és a Kaposvári Egyetem Színházi Intézetének diákjai közösen játszottak a János vitézben, kaposvári színészhallgatók láthatók a Fekete ég – A fehér felhő és a Don Quijote című előadásban a nyitott intézményként működő Nemzetiben.

KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓ

Az előadás után a színészek és az előadás dramaturgja találkoznak az iskolai csoporttal, és beszélgetnek a darabbal kapcsolatos élményekről. A mintegy 30 perces találkozón közös fotózásra, dedikálásra is alkalom nyílik. A programra minimum 25 fős iskolai csoportok jelentkezését várjuk, legalább két héttel az előadás előtt.

RÁHANGOLÓ

Az előadás előtt egy órával az adott produkció dramaturgja és/vagy rendezője mintegy 40 perces bevezetést tart az iskolai csoportnak. A ráhangoló után a diákok felkészültebben ülnek be az előadásra, figyelhetnek összefüggésekre és érdekes részletekre is. A programra legalább két héttel az előadás előtt kell bejelentkezni.

RENDHAGYÓ ISKOLAI ÓRA A NEMZETI SZÍNÉSZEIVEL

A tananyaghoz kötődő előadások előtt a darabban szereplő művészek ellátogatnak az iskolába, hogy rendhagyó óra keretében hozzák közelebb a diákokhoz a mű világát. Színészeink sokirányú elfoglaltságára tekintettel ez a program komoly előzetes egyeztetést kíván, de mindent megteszünk, hogy eleget tehessünk a beérkező kéréseknek.

ISKOLAI PROGRAMOK

KULISSZAJÁRÁS

Csoportos iskolai színházlátogatások alkalmával az előadás előtt tudjuk megszervezni. Egy kb. 40 perces séta keretében **bemutadjuk a színház működését, a színpadokat, az öltözőket**, és láthatók egyéb „háttérérdekes-ségek” is. Egyszerre legfeljebb 30 diák élhet ezzel a lehetőséggel. A programra legalább két héttel az előadás előtt kell bejelentkezni.

ÁDÁMOK ÉS ÉVÁK

A Nemzeti Színház egész évadon átívelő színházi játéka. Ebben az évadban az Ádámok és Évák Ünnepe keretében **iskolai csoportok, színjátszó körök adják elő Az ember tragédiája jeleneteit**. A csoportok munkáját a felkészülés során a Nemzeti színészei, dramaturgjai, rendezőgyakornokai segítik. A programot minden évadban más-más megadott témával rendezzük meg.

KÖLYÖKNAPOK

Színházunk minden hónapban időszerű eseményekhez, ünnepekhez kapcsolódóan **ingyenes Kölyöknapokat szervez, vásárnapokon, délelőtt 10-től 13-óráig**. A konkrét dátumokat keresse a honlapunkon. Óvodás és kisiskolás gyermekeket várunk szüleikkel.

NEMZETISZÍNHÁZTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ

A vetélkedő a Nemzeti Színház történetéről szól, terveink szerint ebben az évadban is megrendezzük. Részletek a nemzetiszhaz.hu/vetelkedo oldalon.

DIÁKBÉRLETEK

Négyféle bérlet közül válogathatnak a diákok, 3.200 Ft-tól. **A választékot a színház honlapján találják.** Van közöttük szabad- és előre meghatározott előadásokra szóló is.

EGYÉNI PEDAGÓGUS JEGY - 40 %

Játszóhelytől és szektortól függetlenül a kedvezmény mértéke 40%. Szükséges a pedagógusigazolvány felmutatása. Egy igazolvánnyal egy előadásra két jegy vásárolható.

EGYÉNI DIÁKJEGY - 30 %

Játszóhelytől és szektortól függetlenül diákigazolvány felmutatása esetén érvényes a 30%-os kedvezmény. Egy előadásra, egy igazolvánnyal egy jegyet lehet vásárolni.

CSOPORTOS DIÁKKEDVEZMÉNY - 40 %

Játszóhelytől és szektortól függetlenül a kedvezmény mértéke 40%. Igénybevételéhez legalább 20 fő és diákigazolvány szükséges. Minden 20 fős csoport mellé 1 db 200 Ft-os kísérijegyet biztosítunk.

LAST MINUTE DIÁKJEGY - 500Ft

A kedvezmény játszóhelytől és szektortól függetlenül érvényes, és diákigazolvány felmutatásával vehető igénybe, a színház jegypénztárában, az előadás megkezdése előtt egy órával. Egy igazolvánnyal egy jegyet lehet vásárolni.

A Nemzeti Színház iskoláknak szóló programjaira az iskola@nemzetiszhaz.hu e-mail címen lehet jelentkezni. Munkatársunk minden kérdést, időpontot, részletet egyeztet az érdeklődőkkel!

UDVAROS-EST

nov. 3.

Nyáron, este fél tizenegykor

„Ki ne szeretne – egyszer, féltékenységből – megölni valakit?”. Egy szerelmi gyilkosság története egy nő szemszögéből. Udvaros Dorottya estje a Nemzeti Színházon kívül is látható:

november 5-én a jászberényi Malomszínházban, 23-án a pécsi Zsolnai Negyedben, 29-én a győri Lakásszínházban.

mikor? hol?

november 3. – 19 óra 30 • Bajor Gizi Szalon

MAGYAR NYELV NAPJA

nov. 5.

Vers a bajnoktól

Világhírű sportolók mondják el kedvenc versüket a Magyar nyelv napján a Nemzetiben. Mások mellett Vári Attila kétszeres olimpiai bajnok vízilabdázó, Csernoviczki Éva olimpiai bronzérmes cselgáncsozó, Sors Tamás kétszeres paralimpiai bajnok úszó, Gergely Gábor világ- és Európa- bajnok asztaliteniszező, Szávay Ágnes teniszező. Az est házigazdája Kovács Kokó István olimpiai és világbajnok ökölvívó. Közreműködnek a Nemzeti művészei: Olt Tamás, Bakos-Kiss Gábor és Tompos Kátya.

mikor? hol?

november 5. – 19 óra • Nagyszínpad

HOBO-KONCERT

nov. 11.

Csavargók könyve

1988-ban jelent meg a Hobo Blues Band nyolcadik nagylemeze, a Csavargók könyve. Sokaknak ismerős dalok hangzanak el a Hobo-életműsorozat újabb nemeztis koncertjén erről a korongról. Így címadó dal, a Vándorvers, a Mondd, testvér, mi a jó úton megyünk?, a Hali meg és nagy lesz, a Rohadt rock and roll és a Másik Magyarország. Közreműködik a Hobo és Bandája.

mikor? hol?

november 11. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

SZÁRNYALÁS

nov. 13.

Esszencia

Az Esszencia a magyar zenei élet egyik legújabb formációja: Balogh Kálmán, Bognár András, Csík János, Dresch Mihály, Kunos Tamás, Lakatos Róbert, Kacsó Hanga Borbála. A Kárpát-medence autentikus népzenejét kiegészítve játszanak Bach és Bartók műveiből is, gazdagon fűszerezve a koncertet népzene alapú jazz muzsikával.

mikor? hol?

november 13. – 19 óra • nagyszínpad

MEGÚJULVA!
www.nemzetiszhaz.hu

PROGRAMAJÁNLÓ

SZÜLETÉSNAPI GÁLA

nov. 23.

Törőcsik 80.

A magyar színház- és filmművészet ma is aktív alakját, Törőcsik Marit gálaműsor keretében köszöntik pályatársai, barátai, a Nemzeti Színház művészei 80. születésnapja alkalmából. Az est rendezője Jordán Tamás.

mikor? hol?

november 23. – 19 óra

Nagyszínpad

Törőcsik Marit köszöntik a Körhinta című előadásban

A pontgyűjtést hagyja a katicákra!

Azonnali 25%-os kedvezmény* VízPlusz kártyával a Nemzeti Színház előadásaira!

Díjmentes kártyaigénylés:
www.vizpluszkartya.hu

NEMZETI SZÍNHÁZ
1837
KÖZÖS-NÉZŐPONT

*A mindenkorai kedvezményekről a www.vizpluszkartya.hu honlapon tájékozódhat.

ACAPELLA-KONCERT

nov. 15.

Jazzation, The Quintessence

Az idén tíz éves Jazzation vendége a grúzai The Quintessence, a világ legifjabb professzionális jazz-acappella együttese. A két együttes koncertje emberi hangokból szőtt varázsfonál, amely a Kaukázuson túlra is elvezet. Egy este az eurázsiai vokális világzene és a jazz acappella bűvöletében.

mikor? hol?

november 15. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

KÖLYÖKNAP

nov. 29.

Jön az advent

Az adventhez kapcsolódik a Nemzeti Színház novemberi Kölyöknapja. Koncert, valamint játékok, kézműves foglalkoztatók és mesék várják a családokat, a kicsiket és a nagyobb gyerekeket. Ingyenes program!

mikor? hol?

november 29. – 10 órától • a Nemzeti Színház több helyszínén

KONFERENCIA

nov. 28.

Színházi nyelvújítók

Magyar színházi nyelvújítók a 20. században című konferencia átfogó képet kíván adni a magyar modernizmus alakulástörténetéről. Arról, hogy Bartók és Kodály, Dienes Valéria és Lábán Rudolf, Blattner Géza és Palasovszky Ödön, Jaschik Álmos és Weöres Sándor életművén keresztül új módon interpretálható az az európai kontextus, melynek a 20. század első felében a magyar művészek is aktív részesei voltak.

A magyar mozdulatművészet 1902 és 1950 közötti történetét kiállítás mutatja be. A nap zárásaként a Magyar Mozdulatművészeti Társulat Babits-táncstje látható.

Mindkét program ingyenes, regisztrációhoz kötött: szervezes@nemzetisinhaz.hu

mikor? hol?

november 28. • Gobbi Hilda Színpad

10 órától konferencia

20 órától Babits-táncstje

NEMZETI

A magazin megtalálható országszerte az Alexandra könyvárúházaiban és boltjaiban. Ajánlja ismerőseinek, barátainak!

ALEXANDRA

KÖZTÜNK MARAD

nov. 30.

Rátóti Zoltán Klubzenekar

Rátóti Zoltán mellett Becze Gábor, Juhász Gábor, Restás Gergő alkotják a klubzenekart. A dalok világa a színészművész zenei ötleteire épül, a szövegekért Müller Péter Sziámi felelős. Folk-rock hangzás helyenként jazz-es felhangokkal – ez a Köztünk marad.

mikor? hol?

november 30. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

RÁHANGOLÓK ÉS KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓK

RÁHANGOLÓDÁS egy előadásra – dramaturgjaink háttérinformációkat osztanak meg az érdeklődőkkel az előadások előtt.

KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓKRA invitáljuk nézőinket az előadások után: találkozás, beszélgetés a művészekkel, alkotókkal...

mikor? hol?

RÁHANGOLÓK az előadások előtt, 18 órától

november 8. – **Don Quijote (14 órától!)**

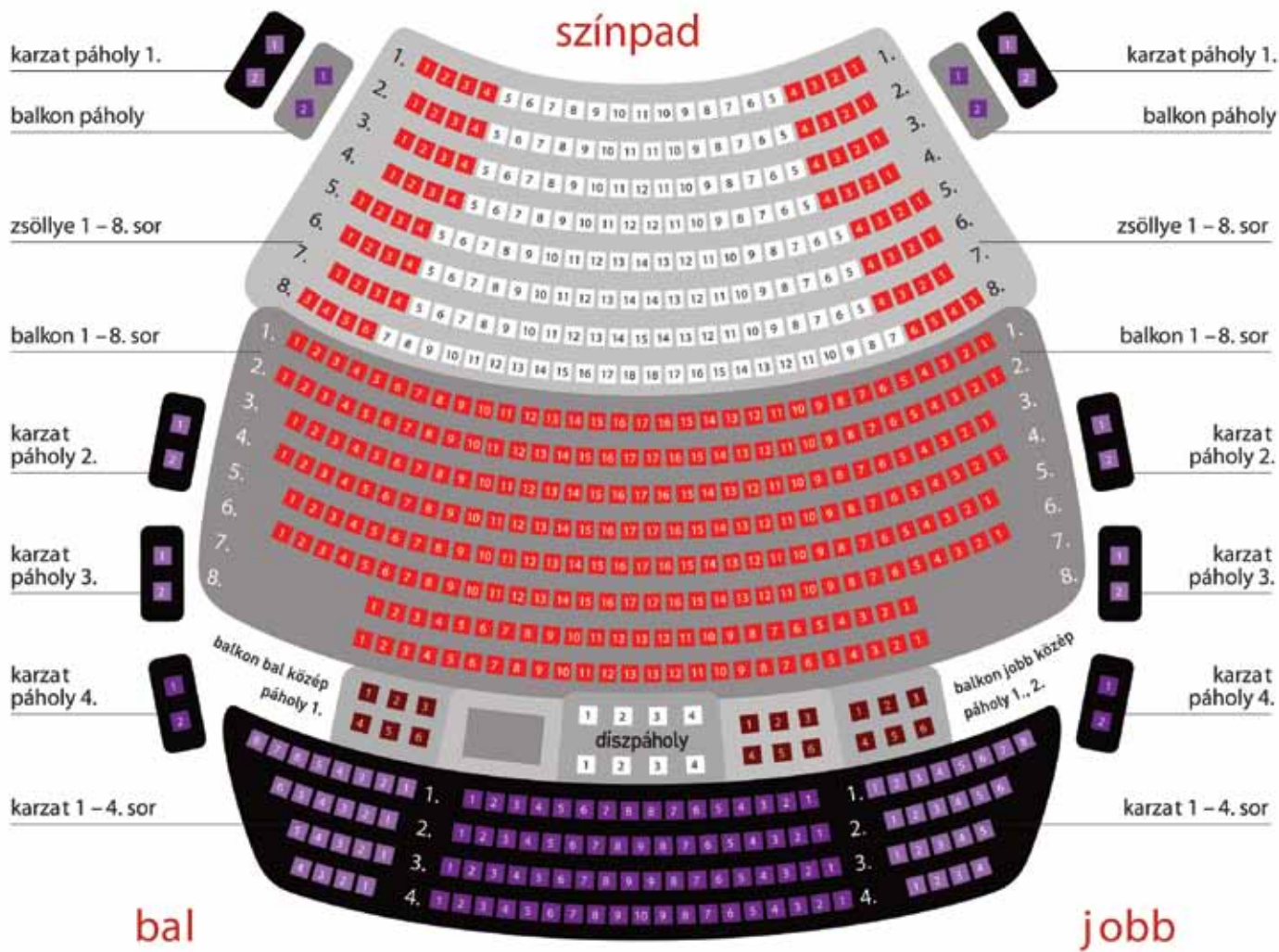
november 27. – **Szentivánéji álom**

KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓK az előadások után

november 11. – **Körhinta**

november 25. – **Don Quijote**

Nemzeti Színház (a pontos helyszínről érdeklődjön a színházban)

Nagyszínpad jegy

☐ 1. Árkategória
 ☐ 2. Árkategória
 ☐ 3. Árkategória
 ☐ 4. Árkategória

Bővebb jegy- és bérletinformációk:

Jegypénztár a Nemzeti Színházban

1095 Budapest, Bajor Gizi park 1. | telefon: (+36 1) 476 6868

Nyitva tartás:

hétköznap 10-18 óra között (ebédidő: 13-13.20), munkaszüneti és ünnepnapokon 14-18 óra között, illetve az előadások kezdetéig.

Andrássy úti jegyiroda

1061 Budapest, Andrássy út 28. | telefon: (+36 1) 373 0963, 373 0964, 373 0996, 354 1777

Nyitva tartás:

hétköznapokon 10 és 19, szombaton 11 és 19 óra között, vasárnap zárva

bérlet- és jegyrendelés: jegy@nemzetisinhaz.hu

LAST MINUTE DIÁKJEGY – 500 FT

A kedvezmény játszóhelytől és szektortól függetlenül érvényes diákigazolvány felmutatásával vehető igénybe, a színház jegypénztárában, az előadás megkezdése előtt egy órával. A megmaradt jegyek ára egységesen 500 Ft. Egy igazolvánnyal egy jegyet lehet vásárolni.

PEDAGÓGUSOK ÉS DIÁKOK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK!

A csoportos diákjegyénél is kedvezőbben, 50%-os engedménnyel vásárolhatnak a diákok és a pedagógusok is diákbérletet.

» A bérletek a stúdiószínpadokon nem helyreszólóak, a helyfoglalás az érkezés sorrendjében történik!

» A bérletek nem érvényesek a Madách Imre Nemzetközi Színházi Találkozó (MITÉM) előadásaira és a premierekre (kivéve a korlátozott számban váltható MECÉNÁS bérletet).

» Diákbérlet vásárlásához igazolvány bemutatása szükséges!

» Felhívjuk nézőink figyelmét, hogy a bérletek egy évre érvényesek és csak a megadott előadásokon használhatók fel.

» A szabadbérletek automatikus belépésre nem jogosítanak, ezért kérjük, időben foglalják le és vegyék át jegyeiket. A jegyek a bérletszelvény ellenében a Nemzeti Színház jegypénztárában, vagy a jegyirodában vehetők át.

» A műsorváltás jogát fenntartjuk!

VÁLTSON BÉRLETET A 2015/16-OS ÉVADRA IS!

Szabadságot adunk! Válasszon „szabad bérleteink” közül, így Ön válogathatja össze az előadásokat. Bérleteinket kedvező áron, a napi jegyárnál 30%-kal olcsóbban vásárolhatja meg, a diákok, nyugdíjasok, családok és csoportok speciális kedvezményeket vehetnek igénybe.

NAGYSZÍNPADI BÉRLETEK

- I. árkatagória: zsöllye
- II. árkatagória: balkon
- III. árkatagória: karzat

TOLNAY KLÁRI bérlet **szabadbérlet, 5 előadásra**

Bármely repertoáron lévő nagyszínpadi előadásra érvényes

I. kategória	13 300 Ft
II. kategória	10 500 Ft
III. kategória	7 400 Ft

EGRESSY GÁBOR bérlet **szabadbérlet, 4 előadásra**

Bármely repertoáron lévő nagyszínpadi előadásra érvényes

I. kategória	10 700 Ft
II. kategória	8 400 Ft
III. kategória	5 900 Ft

VEGYES BÉRLETEK

MÉSZÁROS ÁGI bérlet **szabadbérlet, 5 előadásra**

Bármely repertoáron lévő 3 nagyszínpadi és 2 stúdiósínpadi előadásra érvényes

I. kategória	11 600 Ft
II. kategória	9 900 Ft
III. kategória	8 000 Ft

JÁSZAI MARI bérlet **szabadbérlet, 4 előadásra**

Bármely repertoáron lévő 2 nagyszínpadi és 2 stúdiósínpadi előadásra érvényes

I. kategória	8 900 Ft
II. kategória	7 800 Ft
III. kategória	6 100 Ft

Választható előadások listája

NAGYSZÍNPAD: Tamási Áron: **VITÉZ LÉLEK**, Arthur Honegger – Paul Claudel: **JOHANNA A MÁGLYÁN**, W. Shakespeare: **AHOGY TETSIK**, Petőfi Sándor: **JÁNOS VITÉZ**, W. Shakespeare: **SENTIVÁNEJI ÁLOM**, **FEKETE ÉG – A FEHÉR FELHŐ**, Makszim Gorkij: **ÉJJELI MENEDÉK-HELY**, Sarkadi István – Fábri Zoltán – Nádasy László: **KÖRHINTA**, Cervantes – Verebes Ernő: **DON QUIJOTE**, továbbá az évad folyamán érkező vendégjátékok

STÚDIÓSÍNPADOK (Gobbi Hilda Színpad, Kaszás Attila Terem, rendező nézőtér a Nagyszínpadon): **ISTEN OSTORA** (Bánffy Miklós: A nagyúr), Galambos Péter – Kovács-Cohner Róbert: **BOLDOGSÁGLABIRINTUS**, Szergej Medvedyev **FODRÁSNŐ**, Adam Long – Daniel Singer – Jess Borgeson: **SÖR – SHAKESPEARE ÖSSZES RÖVIDÍTVE** (angol nyelven), Földes László Hobo: **BALLADA A KÉT SEBZETT HATYÚRÓL**, Földes László Hobo: **TUDOD, HOGY NINCS BOCSÁNAT**, Földes László Hobo: **A FÖLTÁMADÁS SZOMORÚSÁGA**, A. P. Csehov: **HÁROM NŐVÉR**, A. P. Csehov: **EGYFELVONÁSOS KOMÉDIÁK**, Juhász Ferenc: **SZARVASÁ VÁLTOZOTT FIÚ**, Szénási Miklós – Oleg Zsukovszkij – Lénard Ödön: **MESÉS FÉRFIAK SZÁRNYAKKAL**, Örkény István: **TÓTÉK**, W. Nicholson: **ÁRNYORSZÁG**, Zelei Miklós: **ZOLTÁN ÚJRATEMETVE**, Petőfi Sándor: **A HELYSÉG KALAPÁCSA**, Csiky Gergely: **INGYENÉLŐK**, Henrik Ibsen: **BRAND**, Márai Sándor: **CSALÁDI KÉRDÉS – BEFEJEZETLEN SZIMFÓNIA**, továbbá az évad folyamán érkező vendégjátékok

STÚDIÓSÍNPADRA SZÓLÓ BÉRLETEK

(Gobbi Hilda Színpad, Kaszás Attila Terem, rendező nézőtér):

LUKÁCS MARGIT bérlet **szabadbérlet, 4 előadásra**

Bármely repertoáron lévő stúdiósínpadi előadásra érvényes

7 300 Ft

DIÁKBÉRLETEK

LATINOVITS ZOLTÁN diákbérlet **3 előadásra**

Bármely repertoáron lévő nagyszínpadi előadásra érvényes

I. kategória	5 700 Ft
II. kategória	4 500 Ft
III. kategória	3 200 Ft

SOÓS IMRE diákbérlet **3 előadásra**

Bármely repertoáron lévő stúdiósínpadi előadásra érvényes 3 600 Ft

KEDVEZMÉNYEINK

ÚJDONSÁG - CSALÁDI JEGY

Új kedvezményünkkel a 14. életévüket még be nem töltött gyerekeket nevelő családokat szeretnénk segíteni. E szerint, ha két felnőtt legalább két 14 év alatti gyermekének is jegyet vált egy előadásunkra, jegyenként 50% kedvezményt vehet igénybe. (Kérjük, figyeljék az előadások melletti korhatár ajánlásokat!)

VÍZPLUSZ KÁRTYA

A Fővárosi Vízművek ingyenesen igényelhető kedvezménykártyája, a VízPlusz kártya a Nemzeti Színházban 25% kedvezményre jogosít. Ez a kedvezmény is önmagában érvényes, nem vonható össze az itt felsorolt további kedvezményekkel.

CSOPORTOS KEDVEZMÉNY – 25%

Játszóhelytől és szektortól függetlenül a kedvezmény mértéke 25%. Igénybevételéhez **legalább 20 ember** szükséges.

CSOPORTOS DIÁKKEDVEZMÉNY – 40%

Játszóhelytől és szektortól függetlenül a kedvezmény mértéke 40%. Igénybevételéhez legalább 20 fő és diákigazolvány szükséges.

EGYÉNI PEDAGÓGUS JEGY – 40%

Játszóhelytől és szektortól függetlenül a kedvezmény mértéke 40%. Munkatársunk kéri fogja a pedagógusigazolvány felmutatását. Egy igazolvánnyal egy előadásra két jegy vásárolható.

EGYÉNI NYUGDÍJAS JEGY – 25%

A 25%-os kedvezmény játszóhelytől és szektortól függetlenül nyugdíjas-igazolvány felmutatása esetén vehető igénybe. Egy előadásra egy igazolvánnyal egy jegyet lehet váltani.

EGYÉNI DIÁKJEGY – 30%

Játszóhelytől és szektortól függetlenül diákigazolvány felmutatása esetén érvényes a 30%-os kedvezmény. Egy előadásra egy igazolvánnyal egy jegyet lehet vásárolni. Munkatársunk kéri fogja a diákigazolvány felmutatását, és ellenőrizheti annak érvényességét.

HAVI MŰSOR

NOVEMBER

Gobbi Hilda Színpad	2	H	19:00
Gobbi Hilda Színpad	3	K	19:00
Bajor Gizi Szalon	3	K	19:30
Nagyszínpad	4	Sze	19:00
Bajor Gizi Szalon	4	Sze	19:30
Kaszás Attila Terem	5	Cs	19:30
Nagyszínpad	6	P	19:00
Gobbi Hilda Színpad	6	P	19:00
Nagyszínpad	7	Szo	19:00
Bajor Gizi Szalon	7	Szo	19:30
Nagyszínpad	8	V	15:00
Gobbi Hilda Színpad	8	V	19:00
Nagyszínpad	10	K	19:00
Kaszás Attila Terem	10	K	19:30
Nagyszínpad	11	Sze	15:00
Nagyszínpad	11	Sze	19:00
Gobbi Hilda Színpad	11	Sze	19:00
Bajor Gizi Szalon	11	Sze	19:30
Nagyszínpad	12	Cs	15:00
Nagyszínpad	12	Cs	19:00
Gobbi Hilda Színpad	13	P	15:00
Kaszás Attila Terem	13	P	19:30
Bajor Gizi Szalon	13	P	19:30
Kaszás Attila Terem	14	Szo	19:30
Nagyszínpad	15	V	15:00
Nagyszínpad	16	H	15:00
Gobbi Hilda Színpad	16	H	19:00
Kaszás Attila Terem	16	H	19:30
Gobbi Hilda Színpad	17	K	19:00

Shakespeare összes rövidítve I Madhouse Theatre Company | angol nyelven

Shakespeare összes rövidítve I Madhouse Theatre Company | angol nyelven

Nyáron, este fél tizenegykor I Marguerite Duras

Johanna a máglyán I Paul Claudel – Arthur Honegger

Mezei Mária: Hoztam valamit a hegyekből I Tóth Augusztia önálló estje

Halj meg és nagy leszel I Földes László Hobo

Vitéz lélek I Tamási Áron

A kárókatónak még nem jöttek vissza I Gion Nándor

(a Zentai Magyar Színház vendégjátéka)

Fekete ég – háborús előhang • Molnár Ferenc: **A fehér felhő** – mirákulum egy részben

Bodrogi – Voith, Voith – Bodrogi I zenés találkozás a hatodikon

Don Quijote I Verebes Ernő – Cervantes | **ráhangoló** 14 órától

Nehéz I Háty János (Ördögkatlan produkció)

Körhinta I Sarkadi Imre – Fábri Zoltán – Nádasy László – Vincze Zsuzsa

A föltámadás szomorúsága – Ady Endre-est I Földes László Hobo

Körhinta I Sarkadi Imre – Fábri Zoltán – Nádasy László – Vincze Zsuzsa

Körhinta I Sarkadi – Fábri – Nádasy – Vincze | utána **közönségtalálkozó**

Csavargók I Hobo életmű sorozata

Bodrogi – Voith, Voith – Bodrogi I zenés találkozás a hatodikon

János vitéz I Petőfi Sándor

János vitéz I Petőfi Sándor

A helység kalapácsa I Petőfi Sándor

Családi kérdés – Befejezetlen szimfónia I Márai Sándor

Fedák Sári I Szűcs Nelli önálló estje

Audiencia / Vernisszázs I Václav Havel (a váci Dunakanyar Színház vendégjátéka)

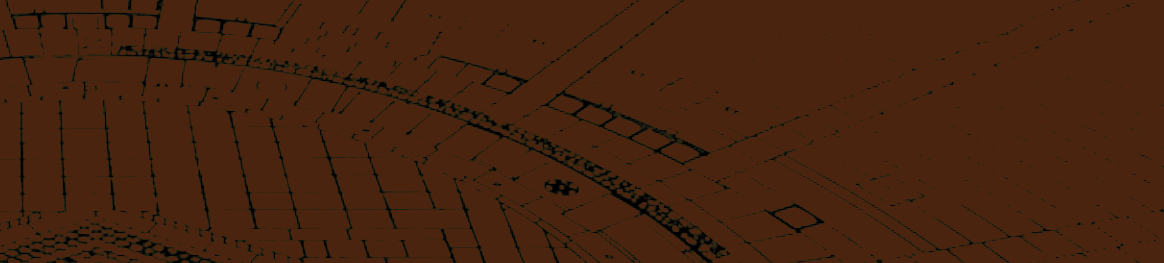
Éden földön I Szarka Tamás

János vitéz I Petőfi Sándor

Ingyenélők I Csiky Gergely

Audiencia/Vernisszázs I Václav Havel (a váci Dunakanyar Színház vendégjátéka)

Zoltán újratemetve I Zelei Miklós

Kaszás Attila Terem	17	K	15:00
Gobbi Hilda Színpad	18	Sze	19:00
Nagyszínpad	19	Cs	19:00
Bajor Gizi Szalon	19	Cs	19:30
Gobbi Hilda Színpad	20	P	19:00
Bajor Gizi Szalon	20	P	19:30
Nagyszínpad	21	Szo	15:00
Gobbi Hilda Színpad	21	Szo	19:00
Kaszás Attila Terem	21	Szo	19:30
Gobbi Hilda Színpad	22	V	19:00
Kaszás Attila Terem	22	V	19:30
Nagyszínpad	23	H	19:00
Nagyszínpad	24	K	19:00
Gobbi Hilda Színpad	24	K	15:00
Kaszás Attila Terem	24	K	19:30
Bajor Gizi Szalon	24	K	19:30
Nagyszínpad	25	Sze	19:00
Kaszás Attila Terem	25	Sze	19:30
Nagyszínpad	26	Cs	15:00
Gobbi Hilda Színpad	26	Cs	19:00
Kaszás Attila Terem	26	Cs	19:30
Nagyszínpad	27	P	19:00
Kaszás Attila Terem	27	P	19:30
Nagyszínpad	28	Szo	15:00
Gobbi Hilda Színpad	28	Szo	20:00
Kaszás Attila Terem	28	Szo	19:30
Kaszás Attila Terem	29	V	19:30
Nagyszínpad	30	H	19:30
Gobbi Hilda Színpad	30	H	10:00
Kaszás Attila Terem	30	H	19:30

Egyfelvonásos komédiák I Anton Pavlovics Csehov
Három nővér I Anton Pavlovics Csehov
Mesés férfiak szárnyakkal I Oleg Zsukovszki – Szénási Miklós – Lénárd Ödön
Mezei Mária: Hoztam valamit a hegyekből I Tóth Augusztina önálló estje
Árnyország I William Nicholson
A Szkalla lányok I Örkény István
Don Quijote I Verebes Ernő – Cervantes
Árnyország I William Nicholson
Psyché I Weöres Sándor – PREMIER
Absolut I Ivan Turbincă – Ion Creangă (a bukaresti Teatrul ACT vendégjátéka)
Psyché I Weöres Sándor
Törőcsik Mari 80! I Születésnap Gálaest
Don Quijote I Verebes Ernő – Cervantes
A helység kalapácsa I Petőfi Sándor
Tudod, hogy nincs bocsánat – József Attila est I Földes László Hobo
Fedák Sári I Szűcs Nelli önálló estje
Don Quijote I Verebes Ernő – Cervantes utána közönségtalálkozó
Ballada a két sebzett hattyúról I Földes László Hobo
Éden földön I Szarka Tamás
Mulatság I Slawomir Mrozek (Ördögkatlan produkció)
Családi kérdés – Befejezetlen szimfónia I Márai Sándor
Szentivánéji álom I William Shakespeare
Halj meg és nagy leszel I Földes László Hobo
Szentivánéji álom I William Shakespeare ráhangelő 18 órától
Babits est I a Magyar Mozdulatművészeti Társulat vendégjátéka
Brand I Henrik Ibsen
Brand I Henrik Ibsen
Augusztus Oklahomában I Tracy Letts (a Kaposvári Csiky Gergely Színház vend.)
A sötétben látó tündér I Bagossy László (a Kaposvári Csiky Gergely Színház vend.)
Shylock I Gareth Armstrong (a Kaposvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka)

A *Szentiván éji álom* című előadást 16, a *Psychét* 18 éven felülieknek ajánljuk!

Kísérőrendezvényeinkről az 51–53. oldalon tájékozódhat. | A műsorváltoztatás jogát a színház fenntartja!

SZCENÁRIUM

A Nemzeti Színház művészeti folyóirata –
2015. október, III. évfolyam, 7. szám

Az októberi szám középpontjában is a Nemzeti Színház Madách Nemzetközi Színházi Találkozója, a MITEM áll. A találkozót nem csupán előadások egymásutánja, hanem gazdag szakmai programokat is kínál, amelyek anyagából válogatást közöl a lap. Balogh Géza új sorozatot indít, ezúttal a kelet-európai avantgárd színházakról – az első rész témája Oroszország. A Műhely rovatban a Nemzeti Színház új bemutatója, a Don Quijote apropóján Tömöröy Márta, Pálfi Ágnes és Szász Zsolt a világirodalmi alak és a színház kapcsolatát elemzi. A Félmúlt rovatban interjú olvasható a magyar alternatív színházi mozgalom egyik nagy alakjával, Fodor Tamással és felségével, alkotótársával, Németh Ilonával. A Kilátó rovatba Keserű Katalin írt esszét a 2015-ös POSZT-ról.

„A hatvanas évek végén az akkori húsz év körüli korosztály nagyon is vevő volt arra, hogy akkor mi most forradalmat csinálunk, hogy ellene megyünk annak, ami van... De azt nem igazán értettem, hogy a hatalom miért nem néz minket jó szemmel. Igazából nem is a művésztünket támadta, hanem azt nem tűrte, hogy egyáltalán valaki felemeli a szavát, hogy csoport képződik. Talán ettől ijedtek meg annyira.”
(Németh Ilona)

„1974-ben, Mejerhold születésének századik évfordulóján utaztam Penzába. Megérkezésem után néhány nappal említette a színház főrendezője, hogy a város híres szülöttének jubileumára készülnek. A nagyszabású ünnepségre a színházban kerül sor, amely ekkor fogja felvenni Mejerhold nevét. Mivel akkor még alig ismertük egymást, csak annyit kérdeztem: Most már lehet? Érthető okokból az ő zavara sem volt kisebb az enyémnél, hiszen a rettenetes birodalmának periferiáján nem tudhatta, milyen titkos megbízatással érkeztem. Ennek ellenére kurtán és nem minden indulat nélkül ennyit válaszolt: Tudtommal 1955-ben rehabilitálták.” (Balogh Géza)

„A Katona József Színház megalakulása egészen különös pillanata volt a magyar színház történetének, mert az ország kultúráért felelős vezetői – akik tulajdonképpen pártemberek voltak – azt mondták: itt van két tehetséges fiatalember, Székely Gábor és Zsámbéki Gábor, akik Szolnokon és Kaposváron olyan színházat csináltak, melyekre az egész ország odafigyelt. Adunk nekik egy teljesen üres épületet a belvárosban, azt szerződtenek oda, akit akarnak. Ilyen pillanat még nem volt, és nem is lesz többet, azt hiszem. Ami az én pályafutásom elején történt velem, az tulajdonképpen egy önfeledt repülés volt.” (Udvaros Dorottya)

Az októberi szám tartalmából:

MITEM 2015 Egy generáció, két ország, három emblemikus színész: **Udvaros Dorottya, Évelyne Didi, François Chattot | Beatrice Picon-Vallin:** „Elfeledett ősök árnyai” – Nemzeti színházak a 20. században | **KULTUSZ ÉS KÁNON Balogh Géza:** Avantgárd színház Kelet-Európában (1. rész) | **FOGALOMTÁR Végh Attila:** Boldogság | **OLVASÓPRÓBA Pálfi Ágnes:** A szinoptikusok három világtükre – Lukács, a Bika (1. rész) | **MŰHELY Tömöröy Márta, Pálfi Ágnes, Szász Zsolt:** A hősi hőbort ragálya (a Don Quijote a Nemzeti Színházban) | **FÉLMÚLT Fodor Tamás, Németh Ilona | KILÁTÓ Keserű Katalin:** POSZT 2015 | **KÖRKÉP Várszegi Tibor** – Jászberényi Malom Film-Színház

„A színháznak elevenen kell tartania a kapcsolatot »az elfelejtett ősök árnyaival« A MITEM-en megrendezett vita, amelyen macedón, magyar, algériai, orosz és francia rendezők vettek részt, azért volt nagyon izgalmas, mert a hangsúlyt erre a nélkülözhetetlen párbeszédre helyezte, ami teljességgel ellentmondott mindenfajta muzeális konzerválásnak, és egyértelművé tette, hogy a nemzeti színházak különböző úton-módon épülhetnek be egy többnemzetiségű helyi kontextusba vagy egy poszt-kolonális közegbe, vagy akár egy globalizálódott multikulturális környezetbe is.” (Beatrice Picon-Vallin)

„A nyelv kultúrát-közösséget alkotó és összetartó erő, de mivel a színházművészet nem csak nyelvi eszközökkel él, hanem egyetemesebb és a lehető legösszetettebb kommunikációra képes, melynek bizonyosan a jelenlét, a jelen idő a leglényegesebb sajátossága és egyúttal a tétje is, ebből fakadóan a jelenlévő közönséggel való közösség megteremtése is feladata. A POSZT zsűrijében, mely az épp lezárult évad több válogatáson is átment verseny-előadásait díjazta, én ezt tartottam szem előtt, elsősorban a vizualitásra figyelve.” (Keserű Katalin)

Felhívjuk olvasóink figyelmét,
hogy az októberi megjelenéstől kezdve
a **szcenarium**-lapszámokhoz
való hozzájárulás módjáról

és a **szcenarium** aktuális rendezvényeiről
a Nemzeti Színház honlapján adunk hírt.

szcenarium

A Nemzeti Színház művészeti folyóirata

Krúdy Gyula regénye alapján

'15/16 ÉVAD

SANDRÁD

Rendező: Vidnyánszky Attila

Bemutató: 2015. december 18.

Szarka Tamás

ÉDEN FÖLDÖN

Rendező-koreográfus: Bozsik Yvette

Bemutató: 2015. szeptember 25.

Ferenczi György és a Rackajam

BETYÁRJÁTÉK

Rendező: Szomjas György

Bemutató: 2016. január

Edmond Rostand

CYRANO DE BERGERAC

Rendező: David Doiasvili

Bemutató: 2016. május

Vörösmarty Mihály

CSONGOR ÉS TÜNDE

Rendező: Vidnyánszky Attila

Bemutató: 2016. március

Cervantes regénye nyomán, Benyhe János fordítását felhasználva írta: Verebes Ernő

DON QUIJOTE

Rendező: Vidnyánszky Attila

Bemutató: 2015. szeptember 18.

Szilágyi Andor

TÓTH ILONA

Rendező: Vidnyánszky Attila

2016. JÚNIUS 16.
SZOBORPARK

Vladislav Vancura

SZESZÉLYES NYÁR

Rendező: Galambos Péter

Bemutató: 2015. december 12.

6

A. P. Csehov 6-os számú kórterem c. novellája alapján

Rendező: Sardar Tagirovsky

Bemutató: 2016. február

Bertolt Brecht

GALILEI ÉLETE

Rendező: Zsótér Sándor

Bemutató: 2016. március

Weöres Sándor

PSYCHÉ

Rendező: Vidnyánszky Attila

Bemutató: 2015. november 21.

Földes László HOBO

A GULÁG VIRÁGAI

Rendező: Vidnyánszky Attila

Bemutató: 2016. január

FEDÁK SÁRI

Szűcs Nelli önálló estje

Bemutató: 2015. október 28.

HOZTAM VALAMIT A HEGYEKBŐL

MEZEI MÁRIA

Tóth Augusztá önálló estje

Bemutató: 2015. október 10.

HALJ MEG ÉS NAGY LESZEL

HOBO önálló estje

Bemutató: 2015. október 4.

Bodrogi Gyula és Reviczky Gábor a Don Quijote című előadásban | fotó: Eöri Szabó Zsolt

PREMIER: Weöres Sándor: **Psyché**

TOVÁBBI ELŐADÁSOK: Duras: **Nyáron, este fél tizenegykor** I Claudel – Honegger: **Johanna a máglyán** I

Tamási: **Vitéz lélek** I **Fekete ég** (háborús előhang) – Molnár Ferenc: **A fehér felhő** (mirákulum egy részben) I Verebes – Cervantes:

Don Quijote I Sarkadi – Fábri – Nádasz – Vincze: **Körhinta** I Háry: **Nehéz** I Petőfi: **János vitéz** I Örkény: **Tóték** I

Szarka: **Éden földön** I Zsukovszki – Szénási – Lénárd: **Mesés férfiak szárnyakkal** I Shakespeare: **Szentivánéji álom** I

Petőfi: **A helység kalapácsa** I Csiky: **Ingyenélők** I Zelei: **Zoltán újratemetve** I Csehov: **Három nővér** I

Medvegyev: **Fodrásznő** I Nicholson: **Árnyország** I Hobo: **Halj meg és nagy leszel** I Ady: **A föltámadás**

szomorúsága I Márai: **Családi kérdés – Befejezetlen szimfónia** I Csehov: **Egyfelvonásos komédiák** I

József Attila: **Tudod, hogy nincs bocsánat** I Ibsen: **Brand** I Mezei Mária: **Hoztam valamit a hegyekből** – Tóth Augustza

önálló estje I **Fedák Sári** – Szűcs Nelli önálló estje